

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سرمېچنې

فوق العاده ګڼه

- د ۱۳۴۳ کال په (۱، ۲، ۳ او ۴) ګڼه • ضمیمه شماره (۱) قانون اصول رسمي جریده کې خپور شوي د تجارتي محاکمات تجارتي منتشره جریده محاکماتو د اصولو د قانون (۱) ګڼه ضمیمه رسمي شماره (۱، ۲، ۳ او ۴) سال ۱۳۴۳
- د خوراکي توکو د خونديتوب • قانون مصئونیت مواد (مصئونیت) قانون غذایی
- د تروریستي جرمونو او د کورني او بهرني • ضمیمه شماره (۱) قانون اجراءات امنیت پر خلاف د جرمونو په هکله جزایی درمورد جرایم تروریستي د جزایی اجراءاتو د قانون (۱) ګڼه ضمیمه وجرایم علیه امنیت داخلی و خارجی

تاریخ نشر: (۱۶) سنبله سال ۱۳۹۵ هـ . ش
نمبر مسلسل: (۱۲۲۲)

د خپرېدونېته: د ۱۳۹۵ هـ . ش کال دوې د میاشتي (۱۶)
پرله پسې نمبر: (۱۲۲۲)

د امتیاز خاوند: د عدلیې وزارت
مسئول چلوونکی: قانونمل محمدرحیم "دقیق"
۰۷۰۰۵۸۷۴۵۷
د دفتر تېلفون: ۰۲۰۲۳۱۴۲۹۸
مرستیال: نور علم ۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸
مهتم: محمد جان ۰۷۸۳۳۰۶۹۸۲
وب سایت: www.moj.gov.af

قیمت: (۱۷/۲۸) افغانی
تیراژ چاپ: (۳۰۰۰) جلد
تعداد صفحات به شمول پشتی: (۷۲) صفحه
مطبعه: صدف
آدرس: وزارت عدلیه، ریاست نشرات و ارتباط عامه، سرک (۱۵) وزیر محمد اکبر خان (شیرپور) کابل

د تجارتي محاکماتو د اصولو د

قانون د (۱) گڼه ضميمې د توشېح

په هکله د افغانستان د اسلامي

جمهوريت د رئيس

تقنيني فرمان

گڼه: (۶۴)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۵ / ۷

د عدليې محترم وزارت ته!

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د

نهه اويایمې مادې د حکم له مخې، د

تجارتي محاکماتو د اصولو د قانون (۱)

گڼه ضميمه چې د افغانستان د اسلامي

جمهوريت د کابينې د ۱۳۹۵ / ۵ / ۶

نېټې (۸) گڼې مصوبې پر بنسټ د

(۱۴) مادو په دننه کې تصويب شوې

ده توشېح کوم.

دوه يمه ماده:

د عدليې وزير او په پارلماني چارو کې

د دولت وزير مؤظف دي دغه فرمان د

ملي شوري د لومړنۍ غونډې د انعقاد له

نېټې څخه د (۳۰) ورځو مودې په ترڅ

فرمان تقينی

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

در مورد توشیح ضميمه شماره (۱)

قانون اصول محاکمات

تجارتي

شماره: (۶۴)

تاریخ: ۱۳۹۵/۵/۷

به وزارت محترم عدليه!

ماده اول:

به تاسی از حکم ماده هفتادونهم قانون

اساسی افغانستان ضميمه شماره (۱)

قانون اصول محاکمات تجارتي را

که به اساس مصوبه شماره (۸)

مؤرخ ۱۳۹۵/۵/۶ کابينه جمهوري

اسلامي افغانستان بداخل (۱۴) ماده

تصويب گردیده است، توشیح

می دارم.

ماده دوم:

وزير عدليه و وزير دولت در امور

پارلمانی مؤظف اند، این فرمان را در

خلال مدت (۳۰) روز از تاریخ انعقاد

نخستین جلسه شورای ملی، به آن

رسمي جریده

مسلل نمبر (۱۲۲۲)

۱۳۹۵/۶/۱۶

کې، هغې شورې ته وړاندې کړي.

شورې تقدیم نمایند.

درېمه ماده:

ماده سوم:

دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه نافذ

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه

او د افغانستان د اسلامي جمهوریت د

با مصوبه کابینه جمهوری اسلامی

کابینې د مصوبې او د نوموړي قانون له

افغانستان و ضمیمه شماره (۱)

(۱) گڼه ضمیمې سره یو ځای دې په

قانون مذکور در جریده رسمی نشر

رسمي جریده کې خپور شي.

گردد.

محمد اشرف غني

محمد اشرف غنی

د افغانستان د اسلامي جمهوریت رئیس

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

مصوبه

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان

در مورد ضمیمه شماره

(۱) قانون اصول

محاكمات تجارتي

شماره: (۸)

تاریخ: ۱۳۹۵/۵/۶

به تاسی از حکم ماده هفتاد و نهم
قانون اساسی افغانستان، طرح
ضمیمه شماره (۱) قانون اصول
محاكمات تجارتي به داخل
(۱۴) ماده در جلسه مؤرخ
۱۳۹۵/۵/۶ کابینه جمهوری
اسلامی افغانستان، تصویب گردید.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

د تجارتي محاکماتو د اصولو د

قانون د (۱) گڼه ضمیمې

په هکله د افغانستان د اسلامي

جمهوریت د کابینې

مصوبه

گڼه: (۸)

نېټه: ۱۳۹۵/۵/۶

د افغانستان د اساسي قانون د
نهه اویایمې مادې د حکم له مخې، د
افغانستان د اسلامي جمهوریت کابینې د
تجارتي محاکماتو د اصولو د قانون (۱)
گڼه ضمیمې طرحه د ۱۳۹۵ / ۵ / ۶
نېټې په غونډه کې د (۱۴) مادو په دننه
کې تصویب کړه.

محمد اشرف غني

د افغانستان د اسلامي جمهوریت رئیس

د ۱۳۴۳ کال په

(۱، ۲، ۳ او ۴) گڼه رسمي

جریده کې خپور شوي د تجارتي

محاكماتو د اصولو د قانون (۱)

گڼه ضمیمه

د وضع منظور

لومړۍ ماده:

دغه ضمیمه د فکري مالکیت
قضایا ووتنه د رسیدگی په منظور وضع
شوي ده.

په فکري مالکیت پورې په اړوندو

قضیو کې د محکمې تصمیمونه

دوه یمه ماده:

(۱) محکمه د فکري مالکیت په حقوقو
پورې په اړوندو قضیو، له سرغړونې او
د هېواد له گمرکي قلمرو څخه د وارد
شو کالیو د داخلېدو په دعوي پورې
چې له گمرکي ترخیص وروسته
صورت مومي، د اړوندو سندونو او
مدارکو په ساتنه کې، لازم تصمیمونه
نیسي.

ضمیمه شماره (۱) قانون

اصول محاکمات

تجارتی منتشره

جریده رسمی شماره

(۱، ۲، ۳ او ۴) سال ۱۳۴۳

منظور وضع

ماده اول:

این ضمیمه به منظور رسیدگی به
قضایای مالکیت فکری وضع گردیده
است.

تصامیم محکمه در قضایای مربوط

به مالکیت فکری

ماده دوم:

(۱) محکمه در قضایای مربوط به
حقوق مالکیت فکری، حفظ اسناد
و مدارک مرتبط به دعوی، جهت
جلوگیری از تخلف و دخول کالاهای
تورید شده از قلمرو گمرکی کشور که
بعد از ترخیص گمرکی صورت
می گیرد، تصامیم لازم را اتخاذ
می نماید.

(۲) محکمه می تواند در قضایای مربوط به حقوق مالکیت فکری، مدعی را که حق مالکیت فکری وی نقض گردیده و یا معروض به نقض باشد، جهت اتخاذ تدابیر احتیاطی، به فراهم آوری اسناد و مدارک معتبر، مکلف نماید.

(۳) شخصی که تدابیر احتیاطی را درخواست می نماید، مکلف است، معلومات لازم را برای تشخیص کالا های مربوط، جهت اجرای اقدامات موقتی به دسترس محکمه، قرار دهد.

(۴) هرگاه در قضایای حقوق مالکیت فکری، شخص نتواند، دعوی خویش را طبق قضیه در مدت مناسب که از طرف محکمه تعیین می گردد، درج کتاب ثبت نماید، در این صورت مدعی علیه می تواند، لغو تدابیر احتیاطی را درخواست نماید.

(۵) محکمه در قضایای مالکیت فکری به اساس مطالبه مدعی علیه در

(۲) محکمه کولای شی، د فکری مالکیت په حقوقو پورې په اړوندو قضیو کې، هغه مدعي چې د فکري مالکیت حق يې نقض شوی دی او یا نقض ته معروض وي، د احتیاطي تدبیرونو د نیولو لپاره، د معتبرو سندونو او مدارکو د برابرولو لپاره مکلف کړي.

(۳) هغه شخص چې د احتیاطي تدبیرونو غوښتنه کوي، مکلف دی، د لنډ مهاله (موقتي) اقداماتو د اجراء لپاره د اړوندو کالیو د تشخیص په منظور، لازم معلومات د محکمې په واک کې ورکړي.

(۴) که چېرې د فکري مالکیت د حقوقو په قضیو کې، شخص ونشي کولای، خپله دعوي د قضیې مطابق په هغه مناسبه موده کې چې د محکمې لخوا ټاکل کېږي، د ثبت په کتاب کې درج کړي، پدې صورت کې مدعي علیه کولای شي، د احتیاطي تدبیرونو لغو وغواړي.

(۵) محکمه د فکري مالکیت د حقوقو په قضیو کې، د مدعي علیه د غوښتنې

پربنسټ، په یوه له لاندې حالاتو کې، د احتیاطي تدبیرونو غوښتونکی، مدعي علیه ته د اووښتي زیان په جبران مکلفوي:

۱- په هغه صورت کې چې احتیاطي تدبیرونه د محکمې لخوا لغو شوي وي.
۲- په هغه صورت کې چې احتیاطي تدبیرونه د مرور زمان، د هغه شخص د عمل یا غفلت پربنسټ چې د احتیاطي تدبیرونو غوښتنه یې کړې ده، لغو شوي وي.

۳- په هغه صورت کې چې په اثبات ورسېږي چې د فکري مالکیت حقوق نقض شوي نه دي یا د نقض په وړاندې واقع شوي نه دي.

د فکري مالکیت د حقوقو د منل شوو اصولو په رعایت سره د حکم

صادرول

درېیمه ماده:

محکمه د فکري مالکیت د حقوقو د قضیو په هکله د قانون د حکمونو مطابق، د فکري مالکیت د حقوقو د

یکی از حالات ذیل، درخواست کننده تدابیر احتیاطی را، مکلف به جبران خساره وارده به مدعی علیه می نماید:

۱- در صورتی که تدابیر احتیاطی از طرف محکمه لغو گردیده باشد.
۲- در صورتی که تدابیر احتیاطی بر اساس مرور زمان، عمل یا غفلت شخصی که درخواست تدابیر را نموده، لغو گردیده باشد.

۳- در صورتی که به اثبات برسد که حقوق مالکیت فکری نقض نگردیده یا در معرض نقض قرار ندارد.

صدور حکم با رعایت اصل قبول شده حقوق مالکیت

فکری

ماده سوم:

محکمه در مورد قضایای حقوق مالکیت فکری مطابق احکام قانون با رعایت اصول قبول شده

منلو شوو اصولو په رعایت سره حکم صادروي.

حقوق مالکیت فکری حکم صادر می نماید.

د جبران نه منونکي زیان په اړه د

تصمیم محکمه در مورد خساره

محکمې تصمیم

جبران ناپذیر

څلورمه ماده:

ماده چهارم:

(۱) که چېرې قضیې د فکري مالکیت په حقوقو پورې اړوندې وي او ځنډه د حق خاوند ته د جبران نه منونکي زیان باعث شي یا معتبر سندونه او مدارک له منځه تللي وي، محکمه ددې قانون د حکمونو مطابق تصمیم نیسي.

(۱) هر گاه قضایا مربوط به حقوق مالکیت فکری باشد و تأخیر باعث خساره جبران ناپذیر به صاحب حق گردد یا اسناد و مدارک معتبر از بین رفته باشد، محکمه مطابق احکام این قانون تصمیم اتخاذ می نماید.

(۲) که چېرې د فکري مالکیت په حقوقو پورې په اړوندو قضیو کې، د احتیاطي تدبیرونو حکم د محکوم علیه په غیاب کې صادر شوی وي، محکمه هغه ذیدخلو اړخونو ته بې له ځنډه ابلاغوي.

(۲) هرگاه در قضایای مربوط به حقوق مالکیت فکری حکم تدابیر احتیاطی درغیاب محکوم علیه صادر گردیده باشد، محکمه آنرا به طرف های ذیدخل بدون تأخیر، ابلاغ می نماید.

(۳) محکمه د مدعي علیه د غوښتنلیک پربنسټ له ابلاغ وروسته ذیدخلو اړخونو ته د احتیاطي تدبیرونو او په مناسب وخت کې د بیا څېړنې (بررسی) په هکله لازم اقدامات تر سره کوي.

(۳) محکمه بر اساس درخواست مدعی علیه بعد از ابلاغ به طرف های ذیدخل درمورد تدابیر احتیاطی و بررسی مجدد درزمان مناسب، اقدامات لازم را اتخاذ می نماید.

(۴) حقوق طرف های ذیدخل قابل
سمع بوده، محکمه می تواند در مورد
تأید، رد یا تغییر تدابیر احتیاطی فیصله
صادر نماید.

مکلفیت درخواست کننده

تدابیر احتیاطی به ارایه

تأمینات

ماده پنجم:

در قضاای مربوط به حقوق مالکیت
فکری، محکمه ذیصلاح درخواست
کننده تدابیر احتیاطی را به ارائه
تأمینات به منظور حمایت مدعی
علیه و جلوگیری از سوء استفاده
مکلف می نماید.

اتخاذ تدابیر به منظور حمایت

معلومات محرم

ماده ششم:

در قضاای حقوق مالکیت فکری
رئیس محکمه به منظور تشخیص و
حمایت معلومات محرم و مدارک
مربوط به قضیه، تدابیر لازم را اتخاذ
می نماید.

(۴) د ذیدخلو اړخونو حقوق د اورېدو
وړ دي، محکمه کولای شي د احتیاطی
تدبیرونو د تأید، رد یا بدلون د تغییر،
په هکله فیصله صادره کړي.

د تأمیناتو په وړاندې کولو د

احتیاطی تدبیرونو د غوښتنلیک

ورکونکي مکلفیت

پنځمه ماده:

د فکري مالکیت په حقوقو پورې په
اړوندو قضیو کې، واکمنه محکمه د
احتیاطی تدبیرونو غوښتونکی، د مدعی
علیه د ملاتړ او له ناوړې کتې اخیستنې
څخه د مخنیوي په منظور، د تأمیناتو په
وړاندې کولو مکلفوي.

د محرمو معلوماتو د ملاتړ په منظور

د تدابیرو نیول

شپږمه ماده:

د فکري مالکیت د حقوقو په قضیو کې
د محکمې رئیس د محرمو معلوماتو او
په قضیو پورې د اړوندو مدارکو د
تشخیص او ملاتړ په منظور، لازم
تدبیرونه نیسي.

د قضيي نه انكشاف

اوومه ماده:

مدعي نشي کولای له هغه څه زیات چې غوښتي یې دي، د زیان د جبران د ترلاسه کولو لپاره قضيي ته پرمختیا (انکشاف) ورکړي، په هغه صورت کې چې د ثبت شوې دعوي له محدودې څخه بهر وي.

حکمیت

اومه ماده:

د فکري مالکیت د حقوقو په قضيو کې حکمیت، د قانون د حکمونو مطابق صورت مومي.

د اختراع د حقوقو د نقض اړوند

ادعأ

نهمه ماده:

که چېرې د اختراع د حقوقو په نقض پورې اړونده ادعا، د یوه محصول د پروسې د لاسته راوړلو په منظور وي، لاندې موارد د هغې د اثبات لپاره د تطبیق وړ دي:

۱- محکمه کولای شي مدعي علیه

عدم انكشاف قضيه

ماده هفتم:

مدعي نمی تواند، بیشتر از آنچه مطالبه نموده، به منظور دریافت جبران خساره قضیه را انکشاف دهد. در صورتی که خارج از محدوده دعوی ثبت شده باشد.

حکمیت

ماده هشتم:

حکمیت در قضایای حقوق مالکیت فکری مطابق احکام قانون صورت می گیرد.

ادعای مربوط به نقض حقوق

اختراع

ماده نهم:

هرگاه ادعا مربوط به نقض حقوق اختراع به منظور بدست آوردن پروسه یک محصول باشد، موارد ذیل برای اثبات آن قابل تطبیق است:

۱- محکمه می تواند مدعي علیه را

مكلف ڪري، تر ڏنو ثابت ڪري ڇڏي ڏيئي
 ثبت ٿيڻ شوي اختراع لاءِ پروسڀي ڏيئي ڏيئي
 شان محصول ڏي لاسٽه راولو پروسه،
 متفاوته ده.

مكلف ڪري، تر ڏنو ثابت ڪري ڇڏي ڏيئي
 ثبت ٿيڻ شوي اختراع لاءِ پروسڀي ڏيئي ڏيئي
 شان محصول ڏي لاسٽه راولو پروسه،
 متفاوته ده.

۲- درصورتی که محصول بدست
 آمده از پروسه اختراع ثبت شده،
 جدید باشد و محصول یکسان بدون
 رضایت مالک حق اختراع تولید
 گردیده باشد، مکلف به ثابت نمودن
 آن می باشد.

۲- په هغه صورت کې چې د ثبت
 شوي اختراع لاءِ پروسڀي ڏيئي لاسٽه
 راغلي محصول، نوي وي، او يو شان
 محصول د اختراع د حق د مالک لاءِ
 رضائيت پرته توليد شوي وي، د هغه په
 ثابتولو مکلف دي.

۳- در صورت ذکر دلایل مؤجه،
 مفاد مشروع مدعی علیه
 در مورد ساخت، حمایت
 و اسرار تجارتي آن مد نظر گرفته
 می شود.

۳- د مؤجهو دلايلو د يادولو په
 صورت ڪي، د هغه د
 ساخت (جوړښت)، ملاتړ او سوداگريزو
 اسرارو په هڪله د مدعي عليه مشروعه
 څخه، په پام کې نيول کېږي.

رسيدگی به قضايای حقوق مالکيت

د فکري مالکيت قضاياورو ته

فکري

رسيدگی

ماده ډهم:

لسمه ماده:

محکمه قضايای حقوق مالکيت فکري
 را مطابق اسناد و مدارک با نظر داشت
 فرصت های که به طرفين داده
 می شود، رسيدگی می نمايد.

محکمه د فکري مالکيت د حقوقو
 قضيو ته، د سندونو او مدارکو مطابق،
 هغو فرصتونو ته په پام سره چې اړخونو
 ته ورکول کېږي رسيدگی کوي.

درج موارد در حکم

محکمه

ماده یازدهم:

(۱) در قضایای مرتبط به مالکیت فکری موارد ذیل در حکم محکمه درج می گردد:

۱- جلوگیری از تخلف و دخول کالاهای توريد شده از قلمرو گمرکی.
۲- جبران خساره برای شخص متضرر که حقوق مالکیت فکری وی نقض گردیده است.

۳- تأدییه مقدار خساره از طرف متخلف به منظور جبران مصارف مالک حق به شمول حق الزحمه وکیل.

۴- برگرداندن پول یا مفاد شخص متضرر.

۵- از بین بردن کالاهای بدست آمده یا خارج کردن آن از قلمرو گمرکی، مشروط بر اینکه به مالک حق ضرر وارد نگردد.

۶- مواد یا سایر لوازم که در تولید

د محکمی په حکم کې د مواردو

درج

یولسمه ماده:

(۱) د فکري مالکیت د حقوقو په اړوندو قضیو کې لاندې موارد د محکمی په حکم کې درجېږي:

۱- له سرغړونې او له گمرکي قلمرو څخه د واردو شوو مالونو مخنیوی.
۲- د متضرر (زیانمن شوي) شخص لپاره د زیان جبران چې د فکري مالکیت حقوق یې نقض شوي دي.

۳- د وکیل د حق الزحمې په شمول د حق د مالک د لگښتونو د جبران په منظور، د سرغړونکي لخوا د زیان د مقدار ورکړه.

۴- د متضرر شخص د پیسو یا مفاد (گټې) ورگرځول (ورکول).

۵- د لاسته راغلو مالونو له منځه وړل یا له گمرکي قلمرو څخه د هغو اېستل. پدې شرط چې د مالک حق ته زیان ونه رسېږي.

۶- مواد یا نور لوازم چې له تخطی

کالاهاى حاصل شده از تخطى از قلمرو گمرکى خارج گردد. اخراج کالا طوری صورت گیرد که کمترین خطر را درآینده داشته باشد.

(۲) محکمه موارد ذیل را حین صدور حکم مطابق احکام این ماده رعایت می کند:

۱- هیچ نوع جبران خساره در ارتباط به خارج سازی و یا از بین بردن اموال حاصل شده از تخطی یا موادی که برای استفاده و ایجاد آن بکار می رود صورت نمی گیرد.

۲- در نظر گرفتن تناسب میان شدت و خفت تخطی و نفع شخص ثالث.

(۳) هرگاه تخطی مربوط به علایم تقلبی تجارتي باشد، علاوه بر حذف علایم از ترخیص کالاها از طریق قلمرو گمرکی جلوگیری به عمل می آید. این حکم شامل حالات استثنایی نمی گردد.

(تخلف) خنجه ترلاسه شوي، له گمرکي قلمرو خنجه ووخي (خارج شي) د کاليو خارجبدل دې په داسې ډول صورت ومومي چې په راتلونکې کې لږ خطر ولري.

(۲) محکمه د حکم د صادرولو پر وخت لاندې موارد، ددې مادې د حکم مطابق رعایتوي:

۱- د خارجولو او یا له تخطی. خنجه د ترلاسه شوو مالونو د له منځه وړلو یا د هغو موادو چې د هغو د استفادې او رامنځته کولو لپاره کارول کېږي په اړه د زیان هېڅ ډول جبران صورت نه مومي.

۲- د تخطی. او د درېیم شخص د نفع (گټې) د شدت او خفت ترمنځ د تناسب، په پام کې نیول.

(۳) که چېرې تخطی په سوداگریزو تقلبي علایمو پورې تړلې (اړونده) وي، د کالیو له ترخیص خنجه د علایمو پر حذف برسېره د گمرکي قلمرو له لارې مخنیوی کېږي. په دغه حکم کې استثنایي حالات نه شاملېږي.

(۴) که چپرې غوښتنلیک ورکونکی شخص، له نافذه کړنلارو څخه ناوړه استفاده وکړي، محکمه کولای شي د هغه پروړاندې حکم صادر او هغه د وکیل د لگښتونو د حق الزحمې په شمول د مدعي عليه د لگښتونو په ورکولو مکلف کړي.

په علني ډول د محکمو د فیصلو

اعلان

دوولسمه ماده:

د محکمې فیصله چې د فکري مالکیت په قضیو کې په سري (پټه) توګه نیول کېږي، د قضایي جلسې د غړو له لاسلیک وروسته اړخونو ته په علني (څرګنده) توګه اعلامېږي.

استیناف غوښتنه

دیارلسمه ماده:

د فکري مالکیت د حقوقو په هکله د لاندیو محاکمو صادره فیصلې او قرارونه، د قانون د حکمونو مطابق، د استیناف طلبې وړ دي.

(۴) هرگاه شخص درخواست کننده از طرز العمل های نافذه سوء استفاده کند، محکمه می تواند علیه وی حکم صادر و او را به پرداخت مصارف مدعي عليه بشمول حق الزحمه وکیل آن مکلف نماید.

اعلام فیصله های محکمه بشکل

علني

ماده دوازدهم:

فیصله محکمه در قضایای مالکیت فکری که بشکل سري اتخاذ می گردد، بعد از امضای اعضای جلسه قضایي برای طرفین بشکل علني اعلام می گردد.

استیناف طلبی

ماده سیزدهم:

فیصله ها وقرار های صادره محاکم تحتانی درمورد حقوق مالکیت فکری، مطابق احکام قانون قابل استیناف طلبی است.

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۲۲)

۱۳۹۵/۶/۱۶

انفاذ

مادہ چہاردهم:

این ضمیمہ از تاریخ توشیح نافذ و در
جریدہ رسمی نشر گردد.

انفاذ

خوارلسمہ مادہ:

دغہ ضمیمہ د توشیح له نپتی خخه نافذہ
او په رسمي جریده کې دې خپره شي.

فرمان
رئيس جمهوري اسلامي افغانستان
در مورد توشيح مصوبات
مجلسين شوراى ملي پيرامون
قانون مصئونيت
مواد غذايى

شماره: (۷۴)

تاريخ: ۱۳۹۵/۵/۷

به وزارت محترم عدليه!

ماده اول:

به تاسى از احكام فقره (۱۶) ماده (۶۴) قانون اساسى افغانستان، مصوبه شماره (۲۱۵) مؤرخ ۱۳۹۵/۴/۹ ولسى جرگه و مصوبه شماره (۲۰۹) مؤرخ ۱۳۹۵/۴/۲۹ مشرانو جرگه را در مورد قانون مصئونيت مواد غذايى در (۶) فصل و (۳۰) ماده، توشيح مى دارم.

ماده دوم:

اين فرمان همراه با مصوبات مجلسين

د خوراكي توکو د خونديتوب د
قانون په اړه د ملي شوري د
مجلسينو د مصوبو د توشيح په
هکله د افغانستان اسلامي
جمهوريت د رئيس
فرمان

گڼه: (۷۴)

نېټه: ۱۳۹۵/۵/۷

د عدليې محترم وزارت ته!

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د (۶۴) مادې د (۱۶) فقرې د حکمونو له مخې، د خوراكي توکو د خونديتوب د قانون په هکله د ولسي جرگې د ۱۳۹۵/۴/۹ نېټې (۲۱۵) گڼه مصوبه او د مشرانو جرگې د ۱۳۹۵/۴/۲۹ نېټې (۲۰۹) گڼه مصوبه په (۶) فصلونو او (۳۰) مادو کې، توشيح کوم.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د ملي شوري د مجلسينو له

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۲۲)

۱۳۹۵/۶/۱۶

شورای ملی و متن قانون
متذکره در جریده رسمی نشر
گردد.

محمد اشرف غني

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

مصوبو او د یاد شوي قانون له متن سره
يو ځای دې، په رسمي جريده کې خپور
شي.

محمد اشرف غني

د افغانستان د اسلامي جمهوریت رئیس

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

ولسی جرگه

مصوبه

قانون مصئونیت

مواد غذایی

شماره مسلسل: (۲۱۵)

تاریخ تصویب: ۱۳۹۵/۴/۹

ولسی جرگه به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، در جلسه عمومی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۵/۴/۹ خویش طرح قانون مصئونیت مواد غذایی را بداخل (۶) فصل و (۳۰) ماده به اکثریت آرای اعضای حاضر در مجلس تصویب نمود.

الحاج عبدالرووف ابراهیمی

رئیس ولسی جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

ولسي جرگه

د خوراکي توکو د خونديتوب

(مصئونیت) قانون

مصوبه

پرله پسي گڼه: (۲۱۵)

د تصویب نېټه: ۱۳۹۵ / ۴ / ۹

ولسي جرگې د افغانستان د اساسي قانون د نوي يمي مادې له درج شوي حکم سره سم، د ۱۳۹۵ / ۴ / ۹ نېټې د چهارشنبې ورځې په عمومي غونډه کې د خوراکي توکو د خونديتوب (مصئونیت) د قانون طرحه په (۶) فصلونو او (۳۰) مادو په دننه کې په مجلس کې د حاضر و غړيو د رأيو په اکثریت تصویب کړه.

الحاج عبدالرووف ابراهیمی

د ولسي جرگې رئیس

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

مشرانو جرگه

مصوبه

در مورد قانون مصئونیت

مواد غذایی

شماره: (۲۰۹)

تاریخ: ۱۳۹۵/۴/۲۹

به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، مشرانو جرگه قانون مصئونیت مواد غذایی را در جلسه عمومی سه شنبه مؤرخ ۱۳۹۵/۴/۲۹ خویش به اکثریت آراء تصویب نمود.

فضل هادی مسلمیار

رئیس مشرانو جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

مشرانو جرگه

د خوراکي توکو د خو نديتوب

"مصئونیت" قانون په هکله

مصوبه

ګڼه: (۲۰۹)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۴ / ۲۹

د افغانستان د اساسي قانون د نوي يمې مادې له حکم سره سم، مشرانو جرگې د ۱۳۹۵ / ۴ / ۲۹ نېټې د سه شنبې په عمومي غونډه کې د خوراکي توکو د خونديتوب "مصئونیت" قانون د رأيو په اکثریت تصویب کړ.

فضل هادي مسلميار

د مشرانو جرگې رئیس

فهرست مندرجات قانون مصئونيت مواد غذايي فصل اول احكام عمومي

صفحه	عنوان	ماده
۲۱.....	مبني	ماده اول:
۲۱.....	اهداف	ماده دوم:
۲۲.....	اصطلاحات	ماده سوم:
۲۷.....	ساحه تطبيق	ماده چهارم:
۲۷.....	مراجع تطبيق	ماده پنجم:

فصل دوم

مسئوليت كنترول مصئونيت مواد غذايي

۲۸.....	مسئوليت ها	ماده ششم:
۲۸.....	وظايف و صلاحيت ها	ماده هفتم:
۳۳.....	بورده ملي مصئونيت مواد غذايي	ماده هشتم:

فصل سوم

مواد غذايي و شرايط تجارت آن

۳۵.....	مواد غذايي ممنوع	ماده نهم:
۳۶.....	شرايط توليد، توريد و صدور مواد غذايي	ماده دهم:
۳۷.....	تدوين ستندرد ملي	ماده يازدهم:
۳۷.....	منع توريد يا زرع مواد غذايي	ماده دوازدهم:
۳۸.....	برچسب گذاري	ماده سيزدهم:
۳۸.....	برچسب گذاري مجدد و اصلاح محموله	ماده چهاردهم:

۳۹..... مواد غذایی غیر صحی	ماده پانزدهم:
۳۹..... مکلفیت مالک تشبث مواد غذایی	ماده شانزدهم:

فصل چهارم

تفتیش

۴۰..... تفتیش مصنویت مواد غذایی	ماده هفدهم:
۴۳..... همکاری با تفتیش	ماده هجدهم:
۴۴..... اتخاذ تدابیر مصنویت مواد غذایی و تطبیق آن	ماده نوزدهم:
۴۵..... عدم مطابقت مواد غذایی با ستندرد ملی	ماده بیستم:
۴۶..... رعایت تدابیر مصنویت مواد غذایی	ماده بیست و یکم:

فصل پنجم

مؤیدات

۴۶..... جریمه	ماده بیست و دوم:
۵۰..... حق شکایت	ماده بیست و سوم:

فصل ششم

احکام متفرقه

۵۰..... حالات اضطراری مصنویت مواد غذایی	ماده بیست و چهارم:
۵۱..... ردیابی	ماده بیست و پنجم:
۵۲..... معادلۀ تدابیر مصنویت مواد غذایی	ماده بیست و ششم:
۵۲..... نشر و اطلاع دهی تدابیر مصنویت مواد غذایی	ماده بیست و هفتم:
۵۴..... وضع مقررہ ها و طرز العمل ها	ماده بیست و هشتم:
۵۵..... تقلیل اثرات منفی در شرایط مصنویت مواد غذایی	ماده بیست و نهم:
۵۶..... تاریخ انفاذ	ماده سی ام:

قانون مصئونیت

مواد غذایی

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این قانون در روشنی احکام مواد یازدهم و سیزدهم قانون اساسی افغانستان، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

- ۱- حفاظت صحت و زندگی انسان.
- ۲- بهبود معیشت اتباع و مصئونیت مواد غذایی.
- ۳- تأمین مصئونیت مواد غذایی وارداتی، صادراتی و تولید شده در داخل.
- ۴- عرضه مواد غذایی با کیفیت و مصئون.

د خوراکي توکو د خونديتوب

(مصئونیت) قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون د یوولسمې او ديارلسمې مادې د حکمونو په رڼا کې، وضع شوی دی.

موخې

دوه یمه ماده:

ددې قانون موخې عبارت دي له:

- ۱- د انسان د روغتیا او ژوند ساتنه.
- ۲- د اتباعو د معیشت ښه والی او د خوراکي توکو خونديتوب.
- ۳- د وارداتي، صادراتي او په دننه (داخل) کې د تولید شوو خوراکي توکو د خونديتوب تأمینول.
- ۴- د باکیفیت او خوندي خوراکي توکو عرضه کول.

اصطلاحگانی

درېمه ماده:

راتلونکې اصطلاحگاني په دې قانون کې لاندې مفاهيم افاده کوي:

۱- د خوراکي توکو خونديتوب: د مستهلکينو لپاره د خوراکي توکو له صحي والي څخه د هغو د برابرولو يا مصرف پر وخت، د ډاډ ترلاسه کول دي.

۲- خوراکي توکي: پروسس شوي، نيمه پروسس شوي يا اومه(خام) توکي دي چې د انسان د مصرف لپاره برابرېږي.

۳- د خوراکي توکو ابتدايي توليد: د حيواني، نباتي او کرنيزو محصولاتو کبنت، پالنه، درمند، لوشل او توليد دي.

۴- د خوراکي توکو د خونديتوب تدبيرونه: د اړوندو قوانينو، مقررو د حکمونو او کړنلارو له په پام کې نيولو سره د خوراکي توکو، حيواني، نباتي او کرنيزې، توريدي او توليدي

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهيم ذیل را افاده می نماید:

۱- مصئونیت موادغذایی: حصول اطمینان از صحی بودن مواد غذایی، برای مستهلکین حین تهیه یا مصرف آن است.

۲- مواد غذایی: مواد پروسس شده، نيمه پروسس شده يا خام است که برای مصرف انسان تهیه می شود.

۳- توليد ابتدايي موادغذایی: زرع، پرورش، خرمن، دوشیدن و توليد محصولات حیواني، نباتي و زراعتی است.

۴- تدابيرمصئونیت موادغذایی: اتخاذ اقدامات حفظ الصحة مواد غذایی حیوانی، نباتی و زراعتی، توريدي و توليدي با نظر داشت احکام قوانین، مقرره ها و طرزالعمل های

- حفظ الصحی د اقداماتو کول دي.
- ۵- غیر صحی حالت: هغه حالت دی چې د خوراکي توکو د ککرتیا باعث شي او د انسان روغتیا ته مضر وي.
- ۶- د خوراکي توکو حفظ الصحه: هغه شرایط دي چې د خوراکي توکو د تولید د خنځیرې په ټولو پړاوونو کې د خوراکي توکو له خونديتوب او مناسب والي څخه د ډاډ د ترلاسه کولو په منظور، په پام کې نیول کېږي.
- ۷- ککرونکي: هغه توکي دي چې عمداً په خوراکي توکو کې نه اضافه کېږي، خو د خوراکي توکو د تولید، جوړښت، برابرولو، پروسس، بسته بندی، حمل او نقل یا ساتلو په وخت کې او یا د ژوند چاپیریال د ککرتیا له امله، په هغو کې پیدا کېږي.
- ۸- خوراکي زیاتوونکي توکي: هغه توکي دي چې په یوازې سر د خوراک په توګه ورڅخه استفاده نه کېږي او د خوراکي توکو د اصلي ترکیب جزء نه دي او په خوړو کې په عمدي توګه په اضافه کولو سره، په مستقیم یا نا
- مربوط است.
- ۵- حالت غیر صحی: حالتی است که باعث آلودگی مواد غذایی گردیده وبه صحت انسان مضر باشد.
- ۶- حفظ الصحه مواد غذایی: شرایطی است که به منظور حصول اطمینان از مصئونیت ومناسب بودن مواد غذایی در تمام مراحل زنجیره تولید مواد غذایی در نظر گرفته می شود.
- ۷- آلوده کننده: ماده است که عمداً در مواد غذایی اضافه نگردیده، اما حین تولید، ساخت، تهیه، پروسس، بسته بندی، حمل و نقل یا نگهداری مواد غذایی و یا در اثر آلودگی محیط زیست، در آن پیدا می شود.
- ۸- مواد افزودنی غذایی: موادی است که به تنهایی به حیث غذا استفاده نگردیده و جزء اصلی ترکیب مواد غذایی نبوده و با اضافه نمودن عمدی آن در غذا، طور مستقیم یا غیر مستقیم جزء از مواد غذایی

می گردد. آلوده کننده، مواد افزود شده جهت نگهداری و بهبود کیفیت تغذیوی و سودیم کلوراید، شامل این تعریف نمی گردد.

۹- آلودگی: حالتی است که باعث ملوث شدن مواد غذایی می گردد.

۱۰- تقلب: اضافه نمودن مواد اجنبی یا غیر مؤثر در مواد غذایی یا بر داشتن جزء ترکیب با ارزش و ضروری آن است، به منظور فریب یا بلند بردن ارزش یا پنهان نمودن عیوب آن.

۱۱- اجزای ترکیبی: موادی است که در ساخت یا تهیه مواد غذایی مورد استفاده قرار گرفته و در محصول نهایی با تغییر شکل موجود باشد.

۱۲- تجهیزات: ماشین آلات، دستگاه و سایر وسایل است که در تولید، ساخت، پروسس، بسته بندی، صندوق کردن، برچسب گذاری (لیبل)، انتقال، جابجایی،

مستقیم پول د خوراکی توکو جزء کپری. ککروونکی، د ساتنی او تغذیوی کیفیت د بنه والی لپاره زیات شوی توکی او سودیم کلوراید، په دې تعریف کې نه شاملېږي.

۹- ککرتیا: هغه حالت دی چې د خوراکی توکو د ککړېدو باعث کېږي.

۱۰- درغلي: په خوراکی توکو کې د اجنبی یا نا اغېزمنو توکو اضافه کول یا د هغو د ارزښتمن او ضروري ترکیب د جزء اخیستل دي د تېرېستلو یا د ارزښت د لوړولو یا د هغو د عیوبو د پټولو په منظور.

۱۱- ترکیبی اجزاء: هغه توکی دي چې د خوراکی توکو په جوړولو یا برابرولو کې تر استفادې لاندې نیول کېږي او په وروستني محصول کې د شکل په بدلون سره شتون ولري.

۱۲- تجهیزات: ماشین آلات، دستگاه او نور وسایل دي چې د خوراکی توکو په تولید، جوړولو، پروسس، بسته بندی، صندوق کولو، لېبل لگولو، لېږد، ځای پر ځای کولو، سرویس او ذخیره

سرویس و ذخیره مواد غذایی مورد استفاده قرار می گیرد.

۱۳- بسته بندی: جابجایی مواد غذایی در ظروف، جهت جلوگیری از تخریب و آلودگی آن، حین انتقال و ذخیره است.

۱۴- تثبیت مواد غذایی: مجموع فعالیت های که جهت تولید، ساخت، تهیه، پروسس، باربندی، بسته بندی، جابجا، ذخیره یا فروش انجام می شود.

۱۵- زنجیره تولید مواد غذایی: مراحل تولید مواد غذایی است از تولید ابتدایی الی فروش و به دسترس قرار دادن آن به مستهلك.

۱۶- ردیابی: تشخیص و شناسایی مراحل تولید، ساخت، توزیع، مبدأ و مقصد مواد غذایی، حیوان مؤلد مواد غذایی، طیور یا موادی که برای افزودن در غذا در نظر گرفته شده است.

کولوکی تر استفادې لاندې نیول کېږي.

۱۳- بسته بندي: د لېږد او ذخیرې په وخت کې له ویجاړېدو او ککړتیا څخه د مخنیوي لپاره، په لوښوکې، د خوراکي توکو ځای پر ځای کول دي.

۱۴- د خوراکي توکو تثبیت: د هغو فعالیتونو مجموعه ده، چې د تولید، جوړښت، برابرولو، پروسس، باربندی، بسته بندی، ځای پر ځای کولو ذخیرې یا پلورلو لپاره تر سره کېږي.

۱۵- د خوراکي توکو د تولید څنځیره: له ابتدایي تولید څخه تر پلور او د مستهلك لاسرسی ته د هغو تر ورکولو پورې د خوراکي توکو د تولید پړاوونه دي.

۱۶- ردیابی: د خوراکي توکو د تولید، جوړولو، وېشلو، مبدأ او مقصد د پړاوونو، د خوراکي توکو د مؤلد حیوان، مارغانو(طیور) یا هغو توکو چې په خوراک کې د زیاتېدو لپاره په پام کې نیول شوي دي تشخیص او پیژندل.

۱۷- حالت اضطراری مصنونیت مواد غذایی: حالت تصادفی یا عمدی است که به تشخیص اداره ذیصلاح، امراض ناشی از مواد غذایی، خطر جدی و کنترول ناشده را به صحت عامه وارد نموده و نیاز به اقدامات عاجل داشته باشد.

۱۸- دسته (Batch): ماحصل مقدار مواد غذایی است که در یک مرحله و نوبت تولیدی تحت عین شرایط به عین ترکیب و کیفیت تولید گردیده باشد.

۱۹- شماره دسته (Batch Number): شماره مخصوص یک دسته تولید است.

۲۰- مدیریت خطر: روشی است که به منظور حفاظت صحت انسان و ترویج تجارت عادلانه جهت انتخاب گزینه های مناسب جلوگیری وکنترول، در مشوره با طرف های ذینفع مورد استفاده قرار می گیرد.

۲۱- برچسب: کاغذی که برآن نوع جنس،

۱۷- د خوراکي توکو د خونديتوب اضطراري حالت: هغه تصادفي يا عمدي حالت دی چې د واکمني ادارې په تشخیص، له خوراکي توکو څخه راپيداشوې ناروغی، عامې روغتیا ته جدي او ناکنترول شوی خطر وارد کړي او عاجلو اقداماتو ته اړتیا ولري.

۱۸- دسته (Batch): د خوراکي توکو د مقدار ما حاصل دی چې په یوه پړاو او تولیدي نوبت کې تر عین شرایطو لاندې په عین ترکیب او کیفیت تولید شوی وي.

۱۹- د دسته ګڼه (Batch Number): د تولید د یوې دستې ځانګړې ګڼه ده.

۲۰- د خطر مدیریت: هغه تګلاره ده چې د انسان د روغتیا د ساتنې او د عادلانه سوداګرۍ د ترویج په منظور د مخنیوي او کنترول د مناسبو غورونو (ګزینو) د ټاکلو لپاره، له ذینفع اړخونو سره په مشوره کې تر استفادې لاندې نیول کېږي.

۲۱- برچسب: هغه کاغذ، چې د جنس

ډول د جوړولوځای، د انقضا نېټه او نور مشخصات پر هغو کې درج وي.

۲۲- د خوراکي توکو ستندرد: د خوراکي توکو د کمیت او کیفیت د منلو لپاره د ټاکل شوو مشخصاتو مجموعه ده.

د تطبیق ساحه

څلورمه ماده:

ددې قانون حکمونه په هغو خوراکي توکو او حقيقي او حکمي اشخاصو باندې تطبیقېږي، چې خوراکي توکي تولید، پروسس، توريد، صادروي، ساتنې او عرضه کوي.

د تطبیق مراجع

پنځمه ماده:

د عامې روغتیا، کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارتونه، د سوداګرۍ او صنایعو، ماليې وزارتونه او د ملي ستندرد اداره، ددې قانون د حکمونو د تطبیق مراجع دي.

محل ساخت، تاریخ انقضاء و دیگر مشخصات در آن درج می باشد.

۲۲- ستندرد مواد غذایی: مجموع مشخصات تعیین شده برای پذیرش کمیت و کیفیت مواد غذایی می باشد.

ساحه تطبیق

ماده چهارم:

احکام این قانون بالای مواد غذایی و اشخاص حقیقی و حکمی تطبیق می گردد که مواد غذایی را تولید، پروسس، توريد، صادر، نگهداری و عرضه می نمایند.

مراجع تطبیق

ماده پنجم

وزارت های صحت عامه، زراعت، آبیاری و مالداري، وزارت های تجارت و صنایع، مالیه و اداره ملی ستندرد، مراجع تطبیق احکام این قانون می باشند.

فصل دوم

مسئولیت کنترول مصنویت

مواد غذایی

مسئولیت ها

ماده ششم:

(۱) وزارت صحت عامه مسئولیت کنترول مصنویت مواد غذایی پروسس شده را به عهده دارد.

(۲) وزارت زراعت، آبیاری و مالرداری مسئولیت کنترول کیفیت و مصنویت تولید محصولات خام و تازه حیوانی، نباتی و زراعتی نیمه پروسس شده را به عهده دارد.

وظایف و صلاحیت ها

ماده هفتم:

(۱) وزارت صحت عامه و وزارت زراعت، آبیاری و مالرداری هر یک در محدوده مسئولیت های خویش دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشند:

۱- طرح ستندرد های مواد غذایی در همکاری با اداره ملی

دوه یم فصل

د خوراکي توکو د خونديتوب

د کنترول مسئولیت

مسئولیتونه

شپږمه ماده:

(۱) د عامې روغتیا وزارت د پروسس شوو خوراکي توکو د خونديتوب د کنترول مسئولیت پر غاړه لري.

(۲) د کرنې، اوبولگولو او مالرداری وزارت د نیمه پروسس شوو حیوانی، نباتی او کرنیزو اومو او تازه محصولاتو د کیفیت د کنترول او د تولید د خونديتوب مسئولیت پر غاړه لري.

دندې او واکونه

اوومه ماده:

(۱) د عامې روغتیا او د کرنې، اوبو لگولو او مالرداری وزارت هر یو د خپلو مسئولیتونو په محدوده کې د لاندې دندو او واکونو لرونکي دي:

۱- د ستندرد له ملي ادارې سره په همکاری کې د خوراکي توکو د

- سٽنڊرڊ و نشر اطلاعيه های مربوط آن.
- ۲- جمع آوری، تنظيم و ارزیابی معلومات مربوط به کنٽرول، مصئونیت و تجارت مواد غذایی.
- ۳- ارائه معلومات به ادارات دولتي، غير دولتي، سكتور خصوصي و مستهلكين در مورد کنٽرول، مصئونیت و تجارت مواد غذایی به اساس تقاضا.
- ۴- بازرسی مواد غذایی وارداتی، در بنادر و مارکیٔت های کشور.
- ۵- ارائه معلومات در مورد تدابیر مصئونیت مواد غذایی، به اساس تقاضای ادارات دولتي و غير دولتي و سازمان های منطقی و بین المللی.
- ۶- اجرای مدیریت خطر، جهت حصول اطمینان از رعایت سٽنڊرڊ های مصئونیت مواد غذایی.
- سٽنڊرڊونو طرح او په هغو پورې د اړوندو خبرتیاوو خپرول.
- ۲- د خوراکي توکو په کنٽرول، خونديتوب او سوداگري پورې د اړوندو معلوماتو راټولول، تنظيم او ارزول.
- ۳- د غوښتنې پر بنسټ، دولتي، نا دولتي ادارو، خصوصي سكتور او مستهلكينو ته د خوراکي توکو د کنٽرول، خونديتوب او سوداگري په هکله، د معلوماتو وړاندې کول.
- ۴- په بندرونو او د هېواد په مارکېټونو کې د وارداتي خوراکي توکو بیا پلټنه(بازرسي).
- ۵- د دولتي او نا دولتي ادارو او د سيمه یيزو او بين المللي سازمانونو د غوښتنې پر بنسټ، د خوراکي توکو د خونديتوب د تدبيرونو په هکله، د معلوماتو وړاندې کول.
- ۶- د خوراکي توکو د خونديتوب د سٽنډرډونو له په پام کې نيولو څخه د ډاډ ترلاسه کولو لپاره، د خطر د مدیریت اجراء.

- ۷- د درغلي، تاريخ ټېرو او غير ستندرد خوراكي توکو د محصولاتو له پلورلو څخه مخنيوی.
- ۸- د خوراكي توکو د خونديتوب د تدبیرونو په هکله، اړوندو کورنیو او بهرنیو ادارو ته د معلوماتو وړاندې کول.
- ۹- د توريد له شرايطو سره د وړاندې شوو نمونو د نه مطابقت په هکله، سوداگريزو شريکانو ته خبرتيا.
- ۱۰- د خوراكي توکو د خونديتوب په برخه کې د خبرتياوو او نوو پرمختياوو په هکله، له دولتي او نا دولتي ادارو او خصوصي سکتور سره د اړېکو تامینول.
- ۱۱- د خوراكي توکو په رابطه د هڅونې او څېړنې د ترویج د زمينې برابرول.
- ۱۲- د خوراكي توکو د تولید د ځنځیرې له سکتورونو سره همکاري.
- ۱۳- له اړوندو ادارو سره په همکاري کې د خوراكي توکو او تغذیې د خونديتوب د ښوونو(تعلیماتو) ترویج.
- ۱۴- د اړوندو تقنیني سندونو له په پام
- ۷- جلوگیری از فروش مواد غذایی تقلبی، تاریخ گذشته و غیر ستندرد.
- ۸- ارائه معلومات به ادارات ذیربط داخلی و خارجی در مورد تدابیر مصئونیت مواد غذایی.
- ۹- اطلاع به شرکای تجارتي در مورد عدم مطابقت نمونه های ارائه شده با شرایط توريد.
- ۱۰- تأمین ارتباط با ادارات دولتي و غير دولتي و سکتور خصوصي در مورد اطلاعات وانکشافات جديد در عرصه مصئونیت مواد غذایی.
- ۱۱- فراهم نمودن زمينه تشويق و ترویج تحقيق در رابطه به مواد غذایی.
- ۱۲- همکاری با سکتورهای زنجیره تولید مواد غذایی.
- ۱۳- ترویج تعلیمات مصئونیت مواد غذایی و تغذیه در همکاری با ادارات ذیربط.
- ۱۴- تعیین لابراتوارها جهت آزمایش،

- کڀي نيولو سره د خوراكي توکو د نمونې د ازمويلو، تجزيې او تحليل لپاره د لابراتوارونو ټاکل.
- ۱۵- د زده کړه ييزو برنامو جوړول او د اړوندو کارکوونکو د ظرفيت لوړول.
- ۱۶- د اړوندې کړنلارې مطابق، د اجرت د ورکړې په بدل کڀي د خوراكي توکو او د هغوی ترکيبي اجزاوو ازمویل، تجزيه او تحليل.
- ۱۷- د مايکروبيولوژي او کيمياوي توکو د پاتې شونو د پلټنې، ارزونې او ازمويلو د کړنلارې وضع کول.
- ۱۸- په خوراكي توکو کڀي د زياتوونکو، کيمياوي توکو د پاتې شونو د ککړوونکو د استفادې د ممنوعيت يا محدوديت وضع کول.
- ۱۹- د خوراكي توکو د خونديتوب د اضطراري حالت تشخيص او مدیریت.
- ۲۰- د خوراكي توکو د توليد، پروسس، زېرمې، لېږد او د خرڅلاو د ځايونو د حفظ الصحې وضع کول.
- ۲۱- د جريمو وضع کول.
- ۲۲- د خوراكي توکو د تشبث مالک
- تجزیه و تحليل نمونه مواد غذایی با نظر داشت اسناد تقينی مربوط.
- ۱۵- تدوير برنامه های آموزشی و ارتقای ظرفیت کارکنان مربوط.
- ۱۶- آزمایش، تجزيه و تحليل مواد غذایی و اجزای ترکیبی آن در بدل پرداخت اجرت طبق طرزالعمل مربوط.
- ۱۷- وضع طرزالعمل تفتيش، ارزیابی و آزمایش مايکروبيولوژی و بقایای مواد کيمياوی.
- ۱۸- وضع ممنوعیت یا محدودیت استفاده مواد افزودنی، آلوده کننده بقایای مواد کيمياوی در مواد غذایی.
- ۱۹- تشخيص و مدیریت حالت اضطراری مصئونیت مواد غذایی.
- ۲۰- وضع حفظ الصحة تولید، پروسس، ذخیره، انتقال و محلات فروش مواد غذایی.
- ۲۱- وضع جريمه ها.
- ۲۲- صدور اخطار کتبی به مالک یا

شخص مسئول تشبث مواد غذایی و متخلفین از احکام این قانون.

۲۳- طرح استراتیژی، پالیسی و طرز العمل ها در مورد مصونیت مواد غذایی برای حالت اضطراری مصونیت مواد غذایی و حوادث طبیعی و نظارت از تطبیق آن.

۲۴- نظارت از تطبیق ستندرد ملی مربوط به مواد غذایی تولیدی و تورییدی.

۲۵- جلوگیری از اعلان مواد غذایی غیر مصنون و تاریخ گذشته.

۲۶- اجرای سایر وظایف مطابق احکام این قانون.

(۲) وظایف اداره ملی ستندرد: انجام آزمایشات لابراتواری مواد غذایی وارداتی و تولیدات داخلی توسط اداره ملی و ستندرد به تشخیص وزارت های مربوطه.

(۳) سایر وظایف و صلاحیت های وزارت های مندرج فقره (۱) این ماده،

یا مسئول شخص او ددی قانون له حکمونو خخه سرغروونکو ته د لیکلی اخطار صادرول.

۲۳- د خوراکي توکو د خونديتوب او طبعي پېښو لپاره د خوراکي توکو د خونديتوب په هکله د اضطراري حالت د استراتیژی، پالیسی او کړنلارو طرح کول او د هغو له تطبیق خخه څارنه.

۲۴- په توليدي او توريدي خوراکي توکو پورې د اړوند ملي ستندرد له تطبیق خخه څارنه.

۲۵- د نا خوندي او تاريخ تېرو خوراکي توکو له اعلان خخه مخنيوی.

۲۶- ددی قانون د حکمونو مطابق، د نورو دندو اجراء کول.

(۲) د ستندر د ملي ادارې دندې: د اړوندو وزارتونو په تشخیص سره د ستندرد د ملي ادارې له لوري د ورادېدونکو خوراکي توکو او کورنیو تولیداتو لابراتواري آزمایشتونو تر سره کول.

(۳) ددی مادي په (۱) فقره کې د درج شوو وزارتونو نوري دندې او

در مقررہ های مربوط تنظیم می‌گردد.

بورد ملی مصئونیت مواد

غذایی

ماده هشتم:

(۱) به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون و ایجاد هماهنگی میان ادارات ذیربط، بورد ملی مصئونیت مواد غذایی به ترکیب ذیل، ایجاد می‌گردد:

۱- وزیر صحت عامه به حیث رئیس.

۲- معین وزارت زراعت، آبیاری و مالرداری به حیث معاون.

۳- نماینده با صلاحیت وزارت تجارت و صنایع به حیث عضو.

۴- نماینده با صلاحیت وزارت مالیه به حیث عضو.

۵- نماینده با صلاحیت وزارت تحصیلات عالی به حیث عضو.

۶- نماینده با صلاحیت وزارت اطلاعات و فرهنگ به حیث عضو.

واکونه، په اړوندو مقررو کې تنظیمېږي.

د خوراکي توکو د خونديتوب ملي

بورډ

اټمه ماده:

(۱) ددې قانون د حکمونو د ښه تطبیق او د اړوندو ادارو ترمنځ د همغږۍ د رامنځته کولو په منظور، د خوراکي توکو د خونديتوب ملي بورډ په لاندې ترکیب سره، رامنځته کېږي:

۱- د عامې روغتیا وزیر د رئیس په توګه.

۲- د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت معین د مرستیال په توګه.

۳- د سوداګرۍ او صنایعو وزارت واکمن استازی د غړي په توګه.

۴- د مالېې وزارت واکمن استازی د غړي په توګه.

۵- د لوړو زده کړو وزارت واکمن استازی د غړي په توګه.

۶- د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت واکمن استازی د غړي په توګه.

- ۷- د کابل ښاروالۍ واکمن استازی د غړي په توگه.
- ۷- نماینده با صلاحیت ښاروالی کابل به حیث عضو.
- ۸- د ملي سټندرد د ادارې واکمن استازی د غړي په توگه.
- ۸- نماینده باصلاحیت اداره ملی سټندرد به حیث عضو.
- ۹- د سیمه ییزو ارگانونو د ادارې واکمن استازی د غړي په توگه.
- ۹- نماینده باصلاحیت اداره ارگانهای محل به حیث عضو.
- ۱۰- د ژوند د چاپیریال ساتنې د ملي ادارې واکمن استازی د غړي په توگه.
- ۱۰- نماینده باصلاحیت اداره ملی حفاظت محیط زیست به حیث عضو.
- ۱۱- د عامې روغتیا وزارت واکمن استازی د غړي په توگه.
- ۱۱- نماینده باصلاحیت وزارت صحت عامه به حیث عضو.
- ۱۲- د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت واکمن استازی د غړي په توگه.
- ۱۲- نماینده باصلاحیت وزارت زراعت، آبیاری و مالداری به حیث عضو.
- ۱۳- دافغانستان دسوداگری او صنایعو اتاق واکمن استازی د غړي په توگه.
- ۱۳- نماینده باصلاحیت اتاق تجارت و صنایع افغانستان به حیث عضو.
- ۱۴- له مستهلکینو څخه د ملاتړ د ادارې استازی د غړي په توگه.
- ۱۴- نماینده اداره حمایت از مستهلکین به حیث عضو.
- (۲) د خوراکي توکو د خونديتوب د ملي بورډ د غونډو د فعالیت او جوړولو ډول، په مقرره کې تنظیمېږي.
- (۲) طرز فعالیت و تدویر جلسات بورډ ملی مصنویت مواد غذایی، در مقرره تنظیم می گردد.

فصل سوم

مواد غذایی و شرایط

تجارت آن

مواد غذایی ممنوع

ماده نهم:

(۱) تولید، توريد، صدور، توزيع و فروش مواد غذایی که مطابق ستندرد ملی و تدابیر مصئونیت مواد غذایی نباشد، ممنوع می باشد.

(۲) تولید، توريد، صدور، توزيع و فروش مواد غذایی حرام، ممنوع می باشد.

(۳) مامورین گمرکی مکلف اند، به منظور حفاظت صحت مستهلکین، توريد و صدور مواد غذایی را طبق احکام این قانون و قانون گمرکات کنترل نمایند.

درېم فصل

خوراکی توکي او د هغو د

سوداگری شرایط

ممنوع خوراکی توکي

نهمه ماده:

(۱) د هغو خوراکی توکو تولید، واردول، صادرول، وېشل او پلورل چې د ملي ستندرد او د خوراکی توکو د خونديتوب د تدبیرونو مطابق نه وي، ممنوع دي.

(۲) د حرامو خوراکی توکو تولید، واردول، صادرول، وېشل او پلورل، ممنوع دي.

(۳) گمرکی مامورین مکلف دي، د مستهلکینو د روغتیا د ساتنې په منظور، د خوراکی توکو واردول او صادرول د دې قانون او د گمرکونو د قانون د حکمونو مطابق، کنترل کړي.

شرایط تولید، توريد و صدور مواد

غذایی

مادهٔ دهم:

(۱) شخصی می تواند، مواد غذایی را به کشور وارد نماید که اسناد مربوط را از کشور مبدأ به همراه داشته، در بنادر بررسی شده و با ستندرد ملی، بین المللی و منطقوی و تدابیر مصئونیت مواد غذایی مطابقت داشته باشد.

(۲) تولید، توريد و صدور مواد غذایی تنظیم شده طبق این قانون صرف توسط اشخاص حقیقی و حکمی دارای جواز رسمی صورت گرفته می تواند.

(۳) عمده فروش مکلف است، در مقابل فروش مواد غذایی برای مشتری خویش بل که حاوی مهر، امضاء و تاریخ باشد بدهد.

د خوراکي توکو د تولید، واردولو

او صادرولو شرایط

لسمه ماده:

(۱) هغه شخص کولای شي، هېواد ته هغه خوراکي توکي وارد کړي چې له مبدأ هېواده اړوند سندونه له ځانه سره ولري، په بندرونو کې بررسی شوي او له ملي، بین المللي او سیمه ییز (منطقوي) ستندرد او د خوراکي توکو د خونديتوب له تدبیرونو سره مطابقت ولري .

(۲) ددې قانون مطابق، د تنظیم شوو خوراکي توکو تولید، واردول او صادرول یوازې د رسمي جواز لرونکو حقیقي او حکمي اشخاصو په واسطه صورت موندلای شي.

(۳) عمده پلورونکی مکلف دی، د خوراکي توکو د پلورلو په مقابل کې خپلو مشتریانو ته، بل چې د مهر، لاسلیک او نېټې لرونکی وي، ورکړي.

د ملي ستندرد تدوين

يوولسمه ماده:

ملي ستندرد، د خوراكي توکو د خونديتوب د بين المللي ستندردونو پر بنسټ تدوين او پراوونو څخه تېرېږي. که چېرې بين المللي ستندرد شتون ونه لري، د علمي اصولو او مدارکو پربنسټ تدوين او د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ او عامې روغتيا وزارتونو ستندرد د ملي ادارې په واسطه له پراوونو څخه تېرېږي.

د خوراكي توکو د واردولو يا

کنټ (کرلو) منع

دوولسمه ماده:

که چېرې د عامې روغتيا وزارت يا د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت د خپل مسئوليت په محدوده کې تشخيص کړي چې د هېواد په يوه مشخصه ساحه يا په نورو هېوادونو کې د خوراكي توکو د خاص ډول واردول، کنټ، درمند، اخیستل يا عرضه د مستهلكينو لپاره زيان رسوي، کولای

تدوين ستندرد ملي

ماده يازدهم:

ستندرد ملي براساس ستندردهای بين المللي مصنويت مواد غذايي تدوين و طی مراحل می گردد. هرگاه ستندرد بين المللي موجود نباشد، به اساس اصول و مدارک علمي تدوين و توسط وزارت های زراعت، آبياري و مالداري و صحت عامه و اداره ملي ستندرد طی مراحل می گردد.

منع توريد يا زرع مواد

غذايي

ماده دوازدهم:

هرگاه وزارت صحت عامه يا وزارت زراعت، آبياري و مالداري در محدوده مسئوليت خویش تشخيص دهد که توريد، زرع، خرمن، اخذ يا عرضه گونه خاص مواد غذايي در یک ساحه مشخص کشور يا کشور ديگري برای مستهلكين ضرر می رساند، می تواند

شي د هغو واردول، کښت، حاصل، اخیستل یا عرضه د اړوندو ادارو په همکارۍ منع کړي.

د لېبل لگول

دیارلسمه ماده:

(۱) د خوراکي توکو بسته چې د هغې د پلورلو مقصد افغانستان وي، له رسمي یا بین المللي ژبو څخه په یوې د لېبل لرونکې وي.

(۲) د لېبل مشخصات، په اړونده مقرره کې تنظیمېږي.

بیا لېبل لگول او د محمولې

اصلاح

څوارلسمه ماده:

(۱) که چېرې د خوراکي توکو د محمولې لېبل د لېږد یا ذخیږې پر وخت ویجاړ شي، د هغې خاوند مکلف دی، د خوراکي توکو د خونديتوب د ملي بورډ د موافقې له اخیستلو وروسته هغه اصلاح کړي.

(۲) د محمولې خاوند ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوو حالاتو کې

تورید، زرع، حاصل، اخذ یا عرضه آنرا به همکارۍ ادارات ذیربط منع نماید.

بر چسب گذاری

ماده سیزدهم:

(۱) بسته مواد غذایی که مقصد فروش آن افغانستان باشد، دارای برچسب به یکی از زبان های رسمی یا بین المللی می باشد.

(۲) مشخصات برچسب، در مقرره مربوط تنظیم می گردد.

بر چسب گذاری مجدد و اصلاح

محموله

ماده چهاردهم:

(۱) هرگاه برچسب محموله مواد غذایی حین انتقال یا ذخیره تخریب گردد، مالک آن مکلف است، بعد از اخذ موافقه بورډ ملی مصنویت مواد غذایی آنرا اصلاح نماید.

(۲) مالک محموله در حالات مندرج فقره (۱) این ماده مکلف است، مطابق

مقررہ مربوط به برچسب گذاری مجدد یا اصلاح آن اقدام نماید یا آنرا به مصرف خود مسترد و یا از بین برد. در غیر آن وزارت صحت عامه یا وزارت زراعت، آبیاری و مالداري می تواند، دستور از بین بردن آنرا صادر و مصرف را از مالک مطالبه نماید.

مواد غذایی غیر صحي

ماده پانزدهم:

مواد غذایی در حالات ذیل غیر صحي می باشد:

- ۱- موجودیت مواد زهری یا مضره در آن.
- ۲- مطابق به ستندرد غذایی تولید نگردیده باشد.
- ۳- تقلبی.
- ۴- تاریخ گذشته.

مکلفیت مالک تشبث مواد

غذایی

ماده شانزدهم:

(۱) مالک تشبث مواد غذایی مکلف

مکلف دی، د اړوندې مقررې مطابق، د هغې په بیا لېبل لگونې اقدام وکړي یا هغه پخپل لگښت مسترد او یا یې له منځه څخه یوسي. له دې پرته د عامې روغتیا وزارت یا د کرنې، اوبو لگولو او مالداري- وزارت کولای شي، د هغې د له منځه وړلو دستور صادر او لگښت یې له خاوند څخه مطالبه کړي.

غیر صحي خوراکی توکي

پنځلسمه ماده:

په لاندې حالاتو کې خوراکی توکي غیر صحي وي:

- ۱- په هغو کې د زهرې یا د مضره توکو شتون.
- ۲- له خوراکی ستندرد سره سم، نه وي تولید شوي.
- ۳- تقلبي.
- ۴- تاریخ تېر .

د خوراکی توکو د تشبث د خاوند

مکلفیت

شپاړسمه ماده:

(۱) د خوراکی توکو د تشبث خاوند

است، محل، مواد، محوطه کار و کارکنان، روند کاری و وسایل تکنالوژی مواد غذایی را طبق احکام مندرج مقررہ ہا و طرز العمل ہا یا ستندرد مربوط اعمار و آمادہ سازد. تا از آلودگی فزیکي، کیمیاوی و بیالوژیکي مواد غذایی جلوگیری شود.

(۲) مالک تثبٹ مواد غذایی مکلف است، قبل از شروع فعالیت، نمبر شناسایی ثبت مواد غذایی را از ادارہ ذیصلاح، اخذ نماید.

فصل چہارم

تفتیش

تفتیش مصنویت مواد غذایی

مادہ ہفدہم:

(۱) وزارت صحت عامہ و وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، ہریک در محدودہ مسئولیت خویش می تواند، بہ منظور تشخیص مصنویت مواد غذایی مفتشین را توظیف

مکلف دی، د خوراکی توکو خای، توکی، د کار او کارکونکو محوطہ، کاری بہیر او د تکنالوژی- وسایل بہ اپوندو مقررہ او کپنلارو کپ د درج شوو حکمونو یا د اپوند ستندرد مطابق، جوړ او چمتو کړي. تر خود خوراکی توکو له فزیکي، کیمیاوي او بیالوژیکي ککرتیا خخہ مخنیوی وشي.

(۲) د خوراکی توکو د تثبٹ خواند مکلف دی، د فعالیت له پیل خخہ د مخہ، د خوراکی توکو د ثبت د پیژندلو نمبر له واکمني ادارې خخہ، ترلاسه کړي.

خلورم فصل

پلتنہ

د خوراکی توکو د خونديتوب پلتنہ

اوولسمہ مادہ:

(۱) د عامې روغتيا وزارت او د کرنې، اوبو لگولو او مالداري- وزارت، ہر يو د خپل مسئولیت بہ محدودہ کپ کولای شي، د خوراکی توکو د خونديتوب د تشخیص بہ منظور، پلتنکي توظیف

- کري. (۲) پلٽونڪي د لاندې دندو او واکونو لرونڪي دي:
- ۱- د خوراڪي توکو د تشبث او د هغه د اطرافو، د حمل او نقل د وسایلو، تجهیزاتو او د تولید د سندونو پلټنه.
 - ۲- د خوراڪي توکو د ترکیبي اجزاوو، زیاتوونکو توکو، ضد عفوني کورونکو توکو او د هغو توکو د پروسس پلټنه چې د خوراڪي توکو په تولید یا جوړولو کې تر استفادې لاندې نیول کېږي.
 - ۳- د خوراڪي توکو په تشبث او د هغه په کارکونکو کې، د استفاده شوو شیانو پلټنه.
 - ۴- د بسته بندۍ د وسایلو پلټنه، په هغه صورت کې چې مشکوک وي.
 - ۵- د پاکوالي (نظافت) او ضد عفوني کولو پلټنه، د خوراڪي توکو د تشبث ساتنه او څارنه.
 - ۶- د لېبل لګونې پلټنه.
 - ۷- د خوراڪي توکو، د تولید د شپوې، جوړولو، درجه بندۍ، باربندۍ، بسته بندۍ، ذخیرې او د خوراڪي توکو او د
- نماید.
- (۲) مفتشین دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشند:
- ۱- تفتیش تشبث مواد غذایی و اطراف آن، وسایل حمل و نقل، تجهیزات و اسناد تولید.
 - ۲- تفتیش اجزای ترکیبی مواد غذایی، مواد افزودنی، مواد ضد عفونی کننده و پروسس موادی که در تولید یا ساخت مواد غذایی مورد استفاده قرار می گیرد.
 - ۳- تفتیش اشیای استفاده شده، در تشبث مواد غذایی و کارکنان آن.
 - ۴- تفتیش وسایل بسته بندی در صورتی که مشکوک باشد.
 - ۵- تفتیش نظافت و ضد عفونی نمودن حفظ و مراقبت تشبث مواد غذایی.
 - ۶- تفتیش برچسب گذاری.
 - ۷- تفتیش مواد غذایی، شیوه تولید، ساخت، درجه بندی، باربندی، بسته بندی، ذخیره و فروش مواد غذایی

- استفادې وړ توکو د پلور پلټنه.
- ۸- د خوراکي توکو د محتوي، تجهیزاتو، تولیدي تاسیساتو او نورو شته توکو په هکله، د خوراکي توکو د تشبث له خاوند یا مسئول شخص څخه د معلوماتو غوښتل.
- ۹- د خوراکي توکو وزن، شمېرنه، اندازه، اخیستل، په نښه کول، پرانستل او له تولید، مادې، بستې یا لوبښي څخه د نمونې اخیستل.
- ۱۰- د ځایونو (محلاتو) مهر و لاک یا تړل او یا ددې قانون د حکمونو مطابق د هغو د فعالیت درول.
- ۱۱- په هغه ځای کې چې له خوراکي توکو سره ارتباط لري له کتاب او موجودو سندونو څخه کتنه کاپي یا بیرون نویس کول.
- ۱۲- د خوراکي توکو د دستې د گڼې (Batch Number)، د تولید د نېټې او د انقضاء د نېټې پلټنه.
- ۱۳- د اړوندو وسایلو په واسطه، د ثبت شوو بیو مطالبه.
- ۱۴- عنداللزوم، د هغې مشکوکې مواد مورد استفاده.
- ۸- مطالبه معلومات از مالک تشبث مواد غذایی یا شخص مسئول در مورد محتوای مواد غذایی، تجهیزات، تاسیسات تولیدی و سایر مواد موجود.
- ۹- وزن، شمارش، اندازه گیری، علامه گذاری، باز کردن و اخذ نمونه ها از تولید، ماده، بسته یا ظرف مواد غذایی.
- ۱۰- مهر و لاک یا بستن محلات و یا متوقف ساختن فعالیت آنها طبق احکام این قانون.
- ۱۱- معاینه، کاپی یا بیرون نویس کردن از کتاب و اسناد موجود در محل که به مواد غذایی ارتباط دارد.
- ۱۲- تفتیش شماره دسته (Batch Number)، تاریخ تولید و تاریخ انقضای مواد غذایی.
- ۱۳- مطالبه قیمت های ثبت شده، توسط وسایل مربوط.
- ۱۴- توقف، بازرسی واسطه نقلیه

مشکوک که در آن مواد غذایی انتقال، تولید، ساخت، تهیه، درجه بندی، بسته بندی، باربندی، ذخیره، تحویل، مصرف یا فروخته می شود و یا در آن سایر فعالیت ها در رابطه به مواد غذایی صورت می گیرد، عنداللزوم.

۱۵- ضبط ماشین آلات، تولیدات، مواد، اشیاء، کالاهای غیر معیاری و اسناد مربوط، در صورت تخلف از احکام این قانون.

۱۶- شناسایی متخلف از احکام این قانون و معرفی آن به وزارت های مربوط.

همکاری با مفتش

ماده هجدهم:

مالک یا شخص مسئول تشبث مواد غذایی مکلف است، با مفتش حین اجرای وظیفه، همکاری نماید.

نقلیه واسطی درول، پلتنه (بازرسی) چې خوراکی توکی په هغې کې لېږدېږي، تولید، جوړېږي، برابرېږي، درجه بندی، بسته بندی، باربندی، ذخیره کېږي، تحویل، مصرف یا پلورل کېږي او یا په هغې کې د خوراکی توکو په رابطه نور فعالیتونه صورت مومي.

۱۵- ددې قانون له حکمونو څخه د سرغړونې په صورت کې، د ماشین آلاتو، تولیداتو، توکو، شیانو، غیر معیاری کالیو او اړوندو سندونو ضبطول.

۱۶- ددې قانون له حکمونو څخه د سرغړونکي پېژندل او اړوندو وزارتونو ته د هغه معرفي کول.

له مفتش سره همکاري

اتلسمه ماده:

د خوراکی توکو خاوند یا د تشبث مسئول شخص مکلف دی، له پلټونکي سره د دندې د ترسره کولو په وخت کې، همکاري وکړي.

د خوراکي توکو د خونديتوب د

تدبيرونو نيول او د هغو تطبيق

نولسمه ماده:

(۱) د خوراکي توکو د خونديتوب تدبيرونه د انسان روغتيا ته د خطر له په پام کې نيولو سره او د هغو شرايطو او تگلارو مطابق چې بين المللي سازمانونو په واسطه د خطر د ارزونې لپاره طرحه شوي دي، نيول کېږي.

(۲) د انسان د روغتيا او ژوند د ساتنې په منظور، د خوراکي توکو د خونديتوب تدبيرونه، له استثني پرته د خوراکي توکو پر کورنيو، وارداتي توليداتو او ډول ډول عرضه کونکو باندې، د تطبيق وړ دي.

(۳) د خوراکي توکو د توريد تدبيرونه د هغو هېوادونو پر وړاندې چې د يو شان يا ورته شرايطو لرونکي وي، له استثناء پرته تطبيقېږي.

اتخاذ تدابير مصئونيت مواد غذايي

و تطبيق آن

ماده نهم:

(۱) تدابير مصئونيت مواد غذايي با نظر داشت خطر به صحت انسان و مطابق با شرايط و روش های که توسط سازمان های بين المللی برای ارزیابی خطر طرح شده است، اتخاذ می گردد.

(۲) تدابير مصئونيت مواد غذايي به منظور حفاظت صحت و زندگی انسان، بلا استثناء بالای توليدات مواد غذايي داخلی، وارداتي و عرضه کنندگان مختلف قابل تطبيق می باشد.

(۳) تدابير توريد مواد غذايي در برابر کشورهای که دارای شرايط یکسان یا مشابه باشد، بلا استثناء تطبيق می گردد.

عدم مطابقت مواد غذایی با ستندرد

ملی

ماده بیستم:

(۱) هرگاه دلایل مؤجه وجود داشته باشد، که مواد غذایی مغایر احکام این قانون تولید گردیده است، وزارت صحت عامه یا وزارت زراعت، آبیاری و مالداري هر یک در محدوده مسئولیت خویش می تواند، تصامیم ذیل را اتخاذ نماید:

- ۱- ضبط مواد غذایی.
- ۲- ارزیابی مصئونیت مواد غذایی.
- ۳- از بین بردن مواد غذایی، در صورتی که ثابت شود برای مصرف انسان مضر است.
- ۴- اجازه خروج مواد غذایی، در صورتی که مصئون باشد.
- (۲) مصارف ذخیره حین تجزیه و تحلیل، به عهده مالک یا وارد کننده می باشد.

له ملی ستندرد سره د خوراکی

توکونه مطابقت

شلمه ماده:

(۱) که چېرې مؤجه دلایل شتون ولري چې ددې قانون د حکمونو مغایر خوراکی توکی تولید شوي دي، د عامې روغتیا وزارت یا د کرنې، اوبو لگولو او مالداري وزارت هر یو د خپل مسئولیت په محدوده کې کولای شي، لاندې تصمیمونه ونیسي:

- ۱- د خوراکی توکو ضبط.
- ۲- د خوراکی توکو د خونديتوب ارزونه.
- ۳- د خوراکی توکو له منځه وړل، په هغه صورت کې چې ثابت شي د انسان د مصرف لپاره مضر دي.
- ۴- د خوراکی توکو د وتلو اجازه، په هغه صورت کې چې خوندي وي.
- (۲) د تجزیه او تحلیل په وخت کې د ذخیرې لگښتونه، د خاوند یا واردوونکي پر غاړه دي.

رعایت تدابیر مصئونیت مواد

غذایی

ماده بیست و یکم:

مؤلدين مواد غذایی و مسئولین آنها مکلف اند، تدابیر مصئونیت مواد غذایی را رعایت نمایند.

فصل پنجم

مؤیدات

جریمه

ماده بیست و دوم:

(۱) شخص، در صورت تخلف یکی از موارد ذیل، حسب احوال مکلف به پرداخت جریمه نقدی از (۱۰۰۰۰۰) ده هزار افغانی الی (۱۰۰۰۰۰۰) یکصد هزار افغانی می باشد:

- ۱- عدم ایجاد سیستم ردیابی.
- ۲- عدم رعایت حفظ الصحة مواد غذایی.
- ۳- عدم رعایت مقررہ ها،

د خوراکي توکو د خونديتوب د

تدبیرونو رعایتول

یوويشتمه ماده:

د خوراکي توکو مؤلدين او د هغو مسئولین مکلف دي، د خوراکي توکو د خونديتوب تدبیرونه رعایت کړي.

پنجم فصل

مؤیدات

جریمه

دوه ويشتمه ماده:

(۱) شخص، د لاندې مواردو له یوه څخه د سرغړونې په صورت کې، له احوالو سره سم، له (۱۰۰۰۰۰) لسو زرو افغانیو څخه تر (۱۰۰۰۰۰۰) سلو زرو افغانیو پورې د نغدي جریمې په ورکړې مکلف دی:

- ۱- د ردیابی د سیستم نه رامنځته کېدل.
- ۲- د خوراکي توکو د حفظ الصحة نه رعایتول.
- ۳- د مقررو، کړنلارو او ستندردونو

- نه رعایتول.
- ۴- ددې قانون او د اړوندو مقررود حکمونو مطابق، د خوراکي توکو په بستو کې لېبل نه لگول.
- ۵- د خوراکي توکو د خونديتوب د تدبیرونو نه رعایتول.
- ۶- د اخطار نه رعایتول.
- ۷- له پلټونکي سره نه همکاري.
- ۸- پلټونکي ته د غلطو معلوماتو وړاندې کول.
- (۲) شخص، د لاندې مواردو له یوه څخه د سرغړونې په صورت کې، له احوالو سره سم، له (۱۰۰۰۰۰) سلو زرو افغانیو څخه تر (۵۰۰۰۰۰) پنځه سوو زرو افغانیو پورې د نغدي جریمې په ورکړې مکلف دی:
- ۱- د حرامو خوراکي توکو تولید، واردول، صادول، وپشل او پلورل.
- ۲- په غیر صحي حالت کې د خوراکي توکو برابرول، ذخیره، وپشل او پلورل.
- ۳- د غیر صحي خوراکي توکو پلورل.
- ۴- ددې قانون د حکمونو مغایر د طرز العمل ها و ستندردها.
- ۴- عدم برچسب گذاری در بسته های مواد غذایی مطابق احکام این قانون و مقررۀ مربوط.
- ۵- عدم رعایت تدابیر مصئونیت مواد غذایی.
- ۶- عدم رعایت اخطار.
- ۷- عدم همکاری با مفتش.
- ۸- ارائه معلومات غلط برای مفتش.
- (۲) شخص، در صورت تخلف یکی از موارد ذیل، حسب احوال مکلف به پرداخت جریمۀ نقدی از (۱۰۰۰۰۰) یکصد هزار افغانی الی (۵۰۰۰۰۰) پنجصد هزار افغانی می باشد:
- ۱- تولید، توريد، صدور، توزیع و فروش مواد غذایی حرام.
- ۲- تهیه، ذخیره، توزیع و فروش مواد غذایی درحالت غیر صحي.
- ۳- فروش مواد غذایی غیر صحي.
- ۴- تولید، توريد، صدور، تهیه، ذخیره

- خوراكي توکو تولید، واردول، صادرول، برابرول، ذخیره او پلورل.
- ۵- په درواغو او تېر اېستونکې توگه د خوراكي توکو بسته بندي، لېبل لگول يا پلورل.
- ۶- د تېر اېستونکې او بې لارې کوونکي اعلان خپرول.
- ۷- له قانوني مجوز پرته فعالیت.
- ۸- په دې قانون کې د درج شوو شرایطو نه بشپړول.
- ۹- د اخیستل شوي نمونې بدلول.
- ۱۰- د پلټونکي له اجازې پرته، د مهر ولاک یا د علامه گذارۍ د بدلولو له منځه وړل.
- (۳) ددې مادې په (۱ او ۲) فقرو کې په درج شوو حالاتو کې، که چېرې د سرغړوونکي د پانگې اندازه له (۱۰۰۰۰) لسو زرو افغانیو څخه لږ وي، له احوالو سره سم، تر (۳۰۰۰) دریو زرو افغانیو پورې د نغدي جریمې په ورکړې مکلف دی.
- (۴) که چېرې ددې مادې په (۱، ۲ او ۳) فقرو کې درج شوې سرغړونه
- وفروش موادغذایی مغایراحوکام این قانون.
- ۵- بسته بندی، برچسب گذاری یا فروش مواد غذایی به شکل کاذب و فریبنده.
- ۶- نشر اعلان فریبنده وگمراه کننده.
- ۷- فعالیت بدون مجوز قانونی.
- ۸- عدم تکمیل شرایط مندرج این قانون.
- ۹- تغییر نمونه اخذ شده.
- ۱۰- از بین بردن مهر ولاک یا تغییر علامه گذاری، بدون اجازه مفتش.
- (۳) در حالات مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده، هرگاه اندازه سرمایه متخلف کمتر از (۱۰۰۰۰) ده هزار افغانی باشد، حسب احوال مکلف به پرداخت جریمه نقدی الی (۳۰۰۰) سه هزار افغانی می باشد.
- (۴) هرگاه تخلف مندرج فقره های (۱، ۲ و ۳) این ماده بار دوم

تکرار شود، متخلف به پرداخت حد اکثر جریمه نقدی پیش بینی شده این ماده مکلف می باشد.

(۵) هرگاه تخلف مندرج فقره های (۱، ۲ و ۳) این ماده با رسوم تکرار شود، جواز وی لغو می گردد.

(۶) جریمه های مندرج فقره های (۱، ۲ و ۳) این ماده به حساب واردات دولت، تحویل بانک می گردد.

(۷) هرگاه تخلفات مندرج فقره های (۱، ۲ و ۳) این ماده منجر به سرایت امراض یا مرگ انسان گردد، مرتکب طبق احکام قانون مجازات می گردد.

(۸) در صورتی که مواد غذایی مضر یا حرام باشد از بین برده شود و شخص فاعل به ارگان های عدلی و قضایی معرفی و مطابق قانون مجازات گردد.

دو هیم خل تکرار شی، سرغروونکی په دې ماده کې د پیشبینی شوې نغدي جریمې په اکثر حد ورکړې مکلف دی.

(۵) که چېرې ددې مادې په (۱، ۲ او ۳) فقرو کې درج شوې سرغړونه درېیم خل تکرار شی، د هغه جواز لغو کېږي.

(۶) ددې مادې په (۱، ۲ او ۳) فقرو کې درج شوې جریمې، د دولت د وارداتو په حساب، بانک ته تحویلېږي.

(۷) که چېرې ددې مادې په (۱، ۲ او ۳) فقرو کې درج شوې سرغړونې انسان ته د ناروغیو په سرایت یا مړینې تمامې شي، مرتکب د قانون د حکمونو مطابق مجازات کېږي.

(۸) په هغه صورت کې، چې خوراکي توکي مضر یا حرام وي له منځه دې یووړل شي او فاعل دې عدلي او قضايي ارگانونو ته معرفي او له قانون سره سم دې مجازات شي.

د شكايت حق

درويشتمه ماده:

(۱) هغه شخص چې د عامې روغتيا وزارت يا کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت د اجراآتو له امله متضرر شي، کولای شي د (۱۰) کاري ورځو په ترڅ کې، د خوراکي توکو د خونديتوب ملي بورډ ته شكايت وکړي.

(۲) که چېرې متضرر د خوراکي توکو د خونديتوب دملي بورډ په نيول شوي تصميم قناعت ونلري، کولای شي محکمي ته مراجعه وکړي.

شپږم فصل

متفرقه حکمونه

د خوراکي توکو د خونديتوب

اضطراري حالت

خلبريشتمه ماده:

د عامې روغتيا وزارت يا کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت، د خوراکي توکو د خونديتوب په اضطراري حالت کې، يوله لاندې تصميمونو څخه نيسي:

حق شكايت

ماده بيست وسوم:

(۱) شخصي که بالاثر اجراآت وزارت صحت عامه يا وزارت زراعت، آبياري و مالداري متضرر گردد، می تواند در خلال (۱۰) روز کاری، به بورډ ملي مصنونيت مواد غذائي شكايت نمايد.

(۲) هرگاه متضرر به تصميم اتخاذ شده بورډ ملي مصنونيت مواد غذائي قناعت نداشته باشد، می تواند به محکمه مراجعه نمايد.

فصل ششم

احکام متفرقه

حالت اضطراري مصنونيت مواد

غذائي

ماده بيست و چهارم:

وزارت صحت عامه يا وزارت زراعت، آبياري و مالداري، در حالت اضطراري مصنونيت مواد غذائي، یکی از تصاميم ذيل را اتخاذ می نمايد:

۱- منع تولید، توريد، صدور، تهیه یا فروش مواد غذایی.

۲- وضع شرایط در تولید و تهیه مواد غذایی.

۳- تحت حفاظت قراردادن مؤقت و نگهداری مواد غذایی الی زمان تائید مصونیت آن.

۴- آزمایش، تجزیه و تحلیل مواد غذایی در صورت لزوم.

۵- از بین بردن مواد غذایی آلوده.

ردیابی

ماده بیست و پنجم:

(۱) مالک تشبث مواد غذایی مکلف است، به منظور شناسایی تدارک کنندگان و مشتریان مواد غذایی، سیستم ردیابی را ایجاد و تطبیق نماید.

(۲) مالک تشبث مواد غذایی مکلف است، عندالمطالبه وزارت صحت عامه یا وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، معلومات جمع آوری شده در سیستم

۱- د خوراکی توکو د تولید، واردولو، صادرولو، برابرولو یا پلورولو منع.

۲- د خوراکی توکو په تولید او برابرولو کې د شرایطو وضع کول.

۳- تر مؤقتې ساتنې لاندې راوستل او د خوراکی توکو ساتل د هغو د خونديتوب د تائید تر وخته.

۴- د لزوم په صورت کې، د خوراکی توکو ازمویل، تجزیه او تحلیل.

۵- د ککړو خوراکی توکو له منځه وړل.

ردیابی

پنځه ویشتمه ماده:

(۱) د خوراکی توکو د تشبث خاوند مکلف دی، د خوراکی توکو د تدارک کوونکو او پیروونکو د پېژندلو په منظور، د ردیابی سیستم رامنځته او تطبیق کړي.

(۲) د خوراکی توکو د تشبث خاوند مکلف دی، په سیستم کې راټول شوي معلومات عندالمطالبه د عامې روغتیا وزارت یا د کرنې، اوبو لگولو او

مالدارۍ وزارت په واک کې ورکړي.
د خوراکي توکو د خونديتوب د
تدبيرونو معادله

شپږويشتمه ماده:

د صادروونکي هېواد د خوراکي توکو
د خونديتوب تدبيرونه، د افغانستان يا
نورو هېوادونو د خوراکي توکو د
خونديتوب د تدبيرونو له معادل سره
که څه هم متفاوت وي، منل کېدای
شي، پدې شرط چې صادروونکی هېواد
ثابته کړي چې د خوراکي توکو د
خونديتوب نیول شوي تدبيرونه، واقعاً د
افغانستان د اړتيا وړ ملاتړ سطحې ته
تحقق وربښي.

د خوراکي توکو د خونديتوب د
تدبيرونو خپرول او خبر ورکول

اووه ويشتمه ماده:

(۱) که چېرې د عامې روغتيا وزارت
يا کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت
لازمه وبولي د خوراکي توکو د
خونديتوب په تدبيرونو کې هغه تعديلونه
چې د بين المللي ستندردونو مطابق نه

را، در اختيار آنها قرار دهد.
معادله تدابير مصئونيت مواد
غذايي

ماده بیست و ششم:

تدابیر مصئونیت مواد غذایی کشور
صادر کننده، با معادل تدابیر مصئونیت
مواد غذایی افغانستان یا سایر
کشورها گرچه متفاوت باشد،
پذیرفته شده می تواند، مشروط بر اینکه
کشور صادر کننده ثابت نماید که
تدابیر مصئونیت مواد غذایی
اتخاذ شده، واقعاً سطح حمایت مورد
نیاز افغانستان را تحقق
می بخشد.

نشر و اطلاع دهی تدابير مصئونيت
موادغذايي

ماده بیست و هفتم:

(۱) هرگاه وزارت صحت عامه یا
وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ
لازم دانند در تدابیر مصئونیت
مواد غذایی تعديلات را که مطابق
ستندرد های بین المللی نباشد

وارد يا طرح جدیدی را طی مراحل نماید، مکلف است موضوع را (۶۰) روز قبل از نهایي شدن طرح، از طریق مرکز ملی معلومات و اطلاع رسانی حفظ الصحة حیوانی و نباتی (SPS- ENP) به منظور نظر خواهی به سازمان تجارت جهانی و عامه مردم اطلاع دهد.

(۲) در حالت مندرج فقره (۱) این ماده نظریات حاصله قبل از اتخاذ تدابیر مصئونیت مواد غذایی، بدون تبعیض در نظر گرفته می شود.

(۳) در حالات عاجل، طرح تدابیر مصئونیت مواد غذایی قبل از صدور اطلاعیه نافذ، وزارت صحت عامه یا وزارت زراعت، آبیاری و مالداري مکلف است، موضوع را بدون تأخیر به سازمان تجارت جهانی و عامه مردم اطلاع دهد.

(۴) مرکز معلومات و اطلاع رسانی حفظ الصحة حیوانی و نباتی

وي، وارد يا نوې طرحه له پراوونو څخه تېره کړي، مکلف دي موضوع د طرحې له نهایي کېدو څخه (۶۰) ورځې مخکې د حیوانی او نباتی حفظ الصحې د معلوماتو او خبرورکونې ملي مرکز (SPS-ENP) له لارې، د نړیوالې سوداګرۍ سازمان او عامه خلکو ته د نظر غوښتنې په منظور، خبرورکړي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوي حالت کې، ترلاسه شوې نظریې د خوراکي توکو د خونديتوب د تدبیرونو له نیولو څخه دمخه، له تبعیض پرته په نظر کې نیول کېږي.

(۳) په عاجلو حالاتو کې، د خوراکي توکو د خونديتوب د تدبیرونو طرحه د خبرتیا له صادرېدو د مخه نافذه، د عامې روغتیا وزارت یا د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت مکلف دي، موضوع له ځنډ پرته د نړیوالې سوداګرۍ سازمان او عامه خلکو ته، خبر ورکړي.

(۴) د حیوانی او نباتی حفظ الصحې د معلوماتو او خبر ورکونې ملي مرکز

(SPS-ENP) مکلف است، طبق موافقتنامه های بین المللی در رابطه به تدابیر مصونیت مواد غذایی به اساس درخواست متقاضی، معلومات ارائه نماید.

(۵) مرکز ملی معلومات و اطلاع رسانی حفظ الصحة حیوانی و نباتی (SPS-ENP)، به منظور اخذ و ارائه معلومات به سازمان تجارت جهانی، در وزارت زراعت، آبیاری و مالداري ایجاد می گردد.

(۶) طرز فعالیت مرکز ملی معلومات و اطلاع رسانی حفظ الصحة حیوانی و نباتی (SPS-ENP)، ارائه معلومات و پرداخت حق الزحمه در مقررۀ مربوط تنظیم می گردد.

وضع مقررۀ ها و طرز العمل ها

ماده بیست و هشتم:

وزارت صحت عامه و وزارت زراعت، آبیاری و مالداري می توانند به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون،

(SPS-ENP) مکلف دي، د متقاضی د غوښتنلیک پربنسټ، د خوراکي توکو د خونديتوب د تدبیرونو په رابطه د بین المللي موافقه لیکونو مطابق، معلومات وړاندې کړي.

(۵) د نړیوالې سوداګرۍ سازمان ته د معلوماتو د اخیستلو او وړاندې کولو په منظور، د حیوانی او نباتی حفظ الصحې د معلوماتو او خبر ورکونې ملي مرکز (SPS-ENP)، د کرنې، اوبو لګولو او مالداري په وزارت کې رامنځته کېږي.

(۶) د حیوانی او نباتی حفظ الصحې د معلوماتو او خبر ورکونې د ملي مرکز (SPS-ENP)، د فعالیت ډول، د معلوماتو وړاندې کول او د حق الزحمې ورکړه، په اړونده مقررۀ کې تنظیمېږي.

د مقررۀ او کړنلارو وضع کول

اته ویشتمه ماده:

د عامې روغتیا وزارت او د کرنې، اوبولګولو او مالداري وزارت کولای شي، ددې قانون د حکمونو د ښه تطبیق

په منظور، مقرري وړاندیز او هغه کړنلارې چې ددې قانون او نورو قوانینو د حکمونو مغایر نه وي، د خوراکي توکو د خونديتوب د ملي بورډ له تأیید دې وضع کړي.

د خوراکي توکو د خونديتوب په شرایطو کې د منفي اغېزو راکمول

(تقلیل)

نهه ویشتمه ماده:

د عامې روغتیا وزارت او کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت مکلف دي، له کورنیو تولیداتو څخه د ملاتړ په منظور، د وارداتي محصولاتو د پلټنې (بازرسی) د کړنلارو د وضع کولو پر وخت، لاندې مراتب په پام کې ونیسي:

۱- د خوراکي توکو پر سوداګرۍ باندې د منفي اغېزو راټیټول.

۲- د معلوماتو دوړاندې کولو، کنترول، پلټنې او د تولید د تأیید شرایط.

۳- د معلوماتو د محرمیت ساتنه.

مقرره ها را پیشنهاد و طرز العمل های را که مغایر احکام این قانون و سایر قوانین نباشد، بعد از تأیید بورد ملی مسئولیت مواد غذایی وضع نمایند.

تقلیل اثرات منفي در شرایط مسئولیت مواد

غذایی

ماده بیست ونهم:

وزارت صحت عامه و وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ مکلف، به منظور حمایت از تولیدات داخلی حین وضع طرز العمل های بازرسی محصولات وارداتی، مراتب آتی را در نظر گیرند:

۱- کاهش تأثیرات منفي بالای تجارت مواد غذایی.

۲- شرایط ارائه معلومات، کنترول، نفتیش و تأیید تولید.

۳- حفظ محرمیت معلومات.

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۲۲)

۱۳۹۵/۶/۱۶

تاریخ انفاذ

ماده سی ام:

این قانون یک ماه بعد از تاریخ نشر در
جریده رسمی نافذ می گردد و با انفاذ
آن احکام مغایر، ملغی پنداشته
می شود.

د انفاذ نپته

دپرشمه ماده:

دغه قانون په رسمي جریده کې د
خپرېدو له نېټې څخه یوه میاشت
وروسته، نافذېږي او په نافذېدو سره یې
مغایر حکمونه، ملغی کېږي.

فرمان

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان
در مورد توشیح فیصله هیئت
مختلط مجلسین شورای ملی
پیرامون ضمیمه شماره (۱) قانون
اجراآت جزایی در مورد
جرایم تروریستی
و جرایم علیه امنیت
داخلی و خارجی

شماره: (۹۸)

تاریخ: ۱۳۹۵/۵/۳۱

به وزارت محترم عدلیه!

ماده اول:

به تاسی از احکام جزء (۱۶) ماده
(۶۴) و فقره (۲) ماده (۱۰۰) قانون
اساسی افغانستان، فیصله شماره
(۲۰۷) مؤرخ ۱۳۹۵/۴/۲۱ هیئت
مختلط مجلسین شورای ملی را
در مورد ضمیمه شماره (۱) قانون
اجراآت جزایی در مورد جرایم
تروریستی و جرایم علیه امنیت داخلی

د تروریستی جرمونو او د کورني او
بهرني امنیت پر وړاندې جرمونو په
اړوند د جزایی اجراآتو د قانون د
(۱) گڼې ضمیمې په اړه د ملي
شوري د مجلسینو د گډه
هیئت د فیصلې د توشیح
په هکله د افغانستان اسلامي
جمهوریت د رئیس
فرمان

گڼه: (۹۸)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۵ / ۳۱

د عدلیې محترم وزارت ته!

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د (۶۴)
مادې د (۱۶) جزء او د (۱۰۰) مادې
د (۲) فقرې د حکمونو له مخې، د
تروریستي جرمونو او د کورني او بهرني
امنیت پر وړاندې جرمونو په اړوند د
جزایی اجراآتو د قانون د (۱)
گڼې ضمیمې په هکله د ملي
شوري د مجلسینو د گډه هیئت

رسمي جريده

۱۳۹۵/۶/۱۶

مسلسل نمبر (۱۲۲۲)

و خارجي طي (۱۳) ماده توشيخ
مي دارم.
ماده دوم:

اين فرمان از تاريخ توشيخ نافذ، همراه
با فيصله هيتت مختلط مجلسين شوراي
ملي و متن ضميمه متذکره در جريده
رسمي نشر گردد.

محمد اشرف غني

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

د ۲۱/۴/۱۳۹۵ نېټې (۲۰۷) گڼه
فيصله په (۱۳) مادوکې توشيخ کوم.
دوه يمه ماده:

دغه فرمان د توشيخ له نېټې څخه نافذ،
د ملي شورې د گډ هيتت له فيصلې او
د يادشوي ضميمې له متن سره يو ځای
دې، په رسمي جريده کې خپور شي.

محمد اشرف غني

دافغانستان داسلامي جمهوريت رئيس

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

فیصله

فرمان تقنینی شماره (۷۶)

مؤرخ ۱۳۹۴/۶/۱۱ رئیس

جمهوری اسلامی افغانستان در

رابطه به ضمیمه شماره (۱) قانون

اجراآت جزایی در مورد جرایم

تروریستی و جرایم علیه امنیت

داخلی و خارجی

شماره: (۲۰۷)

تاریخ: ۱۳۹۵/۴/۲۱

به تأسی از حکم ماده صدم قانون

اساسی جمهوری اسلامی افغانستان،

هیئت مختلط مجلسین شورای ملی به

ترکیب شش، شش نفر از اعضای هر

جرگه فرمان تقنینی شماره (۷۶) مؤرخ

۱۳۹۴/۶/۱۱ رئیس جمهوری

اسلامی افغانستان در رابطه به

ضمیمه شماره (۱) قانون اجراآت

جزایی در مورد جرایم تروریستی و

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

د تروریستی جرمونو اود کورني او

بهرني امنیت پر وړاندې د جرمونو

په اړه د جزایی اجراآتو د قانون د

(۱) گڼې د ضمیمې په هکله د

افغانستان د اسلامي جمهوریت د

جمهور رئیس د ۱۳۹۴ / ۶ / ۱۱

نېټې د (۷۶) گڼې تقنیني فرمان

فیصله

گڼه: (۲۰۷)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۴ / ۲۱

د افغانستان داساسي قانون د سلمې

مادې له درج شوي حکم سره سم، د

ملي شوري د دواړو جرگوله شپږو،

شپږو غړو څخه جوړشوي گڼه هیئت د

تروریستی جرمونو او د کورني او بهرني

امنیت پر وړاندې د جرمونو به اړه د

جزایی اجراآتو د قانون د (۱)

گڼې د ضمیمې په هکله د افغانستان د

اسلامي جمهوریت د جمهور رئیس د

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۲۲)

۱۳۹۵/۶/۱۶

جرايم عليه امنيت داخلي و خارجي در
جلسه روز دو شنبه مورخ
۱۳۹۵/۴/۲۱ فيصله نمود.

رئيس هيئت مختلط

مولوي غلام محي الدين منصف

معاون هيئت مختلط

سيد محمد حسن شريفى بلخايبى

۱۳۹۴/۶/۱۱ د نېټې د (۷۶) گڼې
تقنيني فرمان د ۱۳۹۵/۴/۲۱ نېټې د
دوشنبې ورځې په غونډه کې فيصله کړ.

دگړه هيئت رئيس

مولوي غلام محي الدين منصف

دگړه هيئت معاون

سيد محمد حسن شريفى بلخايبى

ضمیمه شماره (۱) قانون

اجراآت جزایی در مورد

جرایم تروریستی و

جرایم علیه امنیت

داخلی و خارجی

منظور وضع

ماده اول:

این ضمیمه به منظور تعقیب عدلی موثر مرتکبین جرایم تروریستی و جرایم مندرج مواد اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم، ششم، هفتم، هشتم، نهم، دهم، دوازدهم، سیزدهم، چهاردهم، پانزدهم، شانزدهم، هجدهم، بیست و سوم، بیست و هفتم و بیست و هشتم قانون جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی، وضع گردیده است.

تثبیت خسارات جهت طی مراحل

قانونی

ماده دوم:

مراجع کشف و تحقیق با در نظر داشت

د تروریستی جرمونو او د

کورني او بهرني امنیت پر خلاف

د جرمونو په هکله د جزایی

اجراآتو د قانون (۱)

گڼه ضمیمه

د وضع کولو منظور

لومړۍ ماده:

دغه ضمیمه د تروریستی جرمونو او د کورني او بهرني امنیت پر خلاف د جرمونو د قانون په لومړۍ، دوه یمه، درېیمه، څلورمه، پنځمه، شپږمه، اوومه، اتمه، نهمه، لسمه، دوولسمه، دیارلسمه، څوارلسمه، پنځلسمه، شپاړسمه، اته لسمه، درویشتمه، اووه ویشتمه او اته ویشتمه مادوکې درج شوي جرمونو د مرتکبینو داغیزمن عدلی تعقیب په منظور، وضع شوې ده.

د قانوني پراوونو د ترسره کولو له

پاره د زیانونو تثبیت

دوه یمه ماده:

د کشف او تحقیق مراجع مکلفې دي،

د اهل خبره په نظرنیو کې، له تروریستي اعمالو څخه راپیدا شوي ځاني او مالي زیانونو چې اشخاصو، عامه او خصوصي شتمنیو او تاسیساتو ته اووښتې دي، تثبیت او د قانوني پراوونو د ترسره کولو په غرض اړوندې څارنوالۍ ته وړاندې کړي.

اړوند دیوان ته د اجراآتو د صحت

وړاندیز

درېمه ماده:

امنیتي مؤظفین مکلف دي، د تروریستي جرمونو او د کورني او بهرني امنیت پر خلاف د جرمونو په اړه د کشفی او پتو اجراآتو له پای ته رسېدو وروسته د خپلو اجراآتو صحت د څارنوالۍ له لارې د سترې محکمې اړونده دیوان ته د (۵) ورځو مودې په ترڅ کې وړاندیز کړي.

څارنوالۍ ته د سندونو او مدرکونو

د سپارلو موده

څلورمه ماده:

(۱) امنیتي مؤظفین مکلف دي، د

نظر اهل خبره مکلف اند، خسارات جاني و مالي ناشی از اعمال تروریستي را که به اشخاص، دارائی ها و تاسیسات عامه و خصوصي عاید گردیده، تثبیت نموده و غرض طی مراحل قانونی به څارنوالی ذیربط ارایه نماید.

پیشنهاد صحت اجراآت به دیوان

مربوط

ماده سوم:

مؤظفین امنیتي مکلف اند، بعد از ختم اجراآت کشفی مخفی در مورد جرایم تروریستي و جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی صحت اجراآت خویش را از طریق څارنوالی به دیوان مربوطه ستره محکمه در خلال مدت (۵) روز پیشنهاد نماید.

مدت تسلیمی اسناد و مدارک به

څارنوالی

ماده چهارم:

(۱) مؤظفین امنیتي مکلف اند،

بعد از اطلاع وقوع جرم یا گرفتاری مظنون، حد اکثر در خلال مدت ده روز محضر اجراءات، اوراق، اسناد، مدارک و سایر دلایل جمع آوری شده و مظنون را به خائنوالی مربوط تسلیم نمایند.

(۲) مؤظفین امنیتی مکلف اند، در میعاد مندرج فقره (۱) این ماده در صورت لزوم نظر اهل خبره را اخذ نموده و در جمع آوری اسناد و مدارک و سایر دلایل اثبات جرم، شناسائی فاعل جرم و شرکای آن با خائنوالی همکاری نمایند.

نظارت مظنونین جرایم تروریستی و جرایم علیه امنیت داخلی و

خارجی

ماده پنجم:

مؤظفین امنیتی می توانند مظنونین جرایم تروریستی و جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی را به منظور تکمیل اجراءات و جمع آوری دلایل اثبات جرم

جرم له پینبندو یا د مظنون له نیول کبدو وروسته، د اجراءاتو محضر، پانې، سندونه، مدرکونه او نور راټول شوي دلایل او مظنون، زیات نه زیات د لسو ورځو مودې په ترڅ کې اړوندې خائنوالی ته وسپاري.

(۲) امنیتی مؤظفین مکلف دي، د اړتیا په صورت کې ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوي میعاد کې د اهل خبره نظر واخلي او د سندونو او مدرکونو او د جرم د ثابتېدو د نورو دلیلونو په راټولولو، د جرم د فاعل او دهغه دشریکانو په پېژندلو کې له خائنوالی سره همکاری وکړي.

د تروریستی جرمونو او د کورني او بهرني امنیت پر خلاف د جرمونو د

مظنونینو نظارت

پنځمه ماده:

امنیتی مؤظفین کولای شي د تروریستی جرمونو او د کورني او بهرني امنیت پر خلاف د جرمونو مظنونین د اجراءاتو د بشپړېدو او د جرم د اثبات د

دلایلو د راغونډولو په منظور، د نیونې له نېټې څخه تر (۱۰) ورځو پورې، تر نظارت لاندې ونیسي او د (۲۴) ساعتونو په ترڅ کې، څارنوالی ته خبر ورکړي.

د تحقیق په بهیر کې د تورن (متهم)

توقیف

شپږمه ماده:

موظف څارنوال کولای شي د الزام د کافي دلایلو د شتون په صورت کې، د مظنون د توقیف امر په ترتیب سره د جنحې په جرم کې د (۳۰) ورځو تر مودې او د جنایت په جرم کې د (۶۰) ورځو تر مودې پورې، د مافوق څارنوال له تأیید وروسته، صادر کړي.

د براءت یا محکومیت په صورت

کې د تورن د توقیف دوام

اوومه ماده:

که چېرې څارنوال د جنایت په جرم کې د تورن د براءت یا د هغه د محکومیت په هکله په هغه مودې چې د آزادی د سلبیدو په ځای کې یې تېره کړې ده، د استیناف محکمې پر صادر شوي حکم

از تاریخ گرفتاری الی (۱۰) روز تحت نظارت قرار داده و در خلال (۲۴) ساعت به څارنوالی اطلاع دهند.

توقیف متهم در جریان

تحقیق

ماده ششم:

څارنوال موظف می تواند در صورت موجودیت دلایل کافی الزام، امر توقیف مظنون را بعد از تأیید څارنوال مافوق بالترتیب در جرم جنحه الی مدت (۳۰) روز و در جرم جنایت الی مدت (۶۰) روز صادر نماید.

ادامه توقیف متهم در صورت

براءت یا محکومیت

ماده هفتم:

هرگاه څارنوال در جرم جنایت به حکم صادره محکمه استیناف مبنی بر براءت متهم یا محکومیت وی به مدتی که در محل سلب آزادی سپری نموده است، اعتراض

اعتراض وکړي، د تورن د توقیف دوام د سترې محکمې اړوند دیوان ته وړاندې کوي، نوموړی دیوان اصلي قضیې ته تر رسېدنې مخکې، د تورن د توقیف دوام یا پرېښودو په اړه، تر (۳۰) ورځو مودې پورې، تصمیم نیسي.

دمحاكمې په بهير كې دتورن توقیف

اتمۀ مادۀ:

(۱) محكمه كولاى شي د محاكمې په بهير كې د تروريستي جرمونو او د كورني او بهرني امنيت پر خلاف د جرمونو د تورن په توقیف، په لاندې ډول تصمیم ونيسي:

۱- ابتدائيه محكمې د قضیې د رسېدنې له پاره تر (۶۰) ورځو مودې پورې.

۲- د استيناف محكمې د قضیې د استينافي رسېدنې له پاره تر (۶۰) ورځو مودې پورې.

۳- ستره محكمه د فرجام غوښتنې د رسېدنې له پاره تر (۹۰) ورځو مودې پورې.

(۲) د توقیف ټوله موده د محاكمې

نمايد، ادامه توقیف متهم را به دیوان مربوطه ستره محكمه تقدیم می نماید، دیوان مذکور قبل از رسیدگی به اصل قضیه در مورد ادامه توقیف یا رهایی متهم الی مدت (۳۰) روز تصمیم اتخاذ می نماید.

توقیف متهم در جریان محاكمه

مادۀ هشتم:

(۱) محكمه می تواند در جریان محاكمه به توقیف متهم جرایم تروريستي و جرایم علیه امنيت داخلی و خارجی حسب آتی تصمیم اتخاذ نماید:

۱- محكمۀ ابتدائيه جهت رسیدگی قضیه الی مدت (۶۰) روز.

۲- محكمۀ استيناف جهت رسیدگی استينافی قضیه الی مدت (۶۰) روز.

۳- ستره محكمه جهت رسیدگی به فرجام خواهی الی مدت (۹۰) روز.

(۲) مجموع مدت توقیف در تمام

په ټولو مرحلو کې (ابتدائیه، استیناف او ستره محکمه) له (۲۱۰) ورځو څخه زیاته نشي کېدای.

د مظنونینو او تورنو عدلي تعقیب

نهمه ماده:

(۱) د تروریستي جرمونو او د کورني او بهرني امنیت پر خلاف جرمونو، د جنایت د جرمونو په ګډون، د اطفالو او هغه مظنونینو په شمول چې د پروان عدلي او قضایي مرکز ته لېږدېږي او یا د بهرنيو دولتونو له خوا افغانستان ته تسلیمېږي د مظنونینو عدلي تعقیب، په ابتدائیه او استیناف مرحلو کې د کورني او بهرني امنیت پر وړاندې جرمونو سره د مبارزې د څارنوالۍ د لوی ریاست د مؤظفینو او د پروان د عدلي او قضایي مرکز د واکمنو محکمو په واسطه صورت مومي.

(۲) که چېرې طفل د تروریستي جرمونو او کورني او بهرني امنیت پر خلاف د جرمونو مرتکب شي، د اطفالو د سرغړونو د رسیدګۍ قانون د

مراحل محاکمه (ابتدائیه، استیناف و ستره محکمه) از (۲۱۰) روز بیشتر بوده نمی تواند.

تعقیب عدلي مظنونین و متهمین

ماده نهم:

(۱) تعقیب عدلي مظنونین و متهمین جرایم تروریستي و جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی مشمول جرایم جنایت به شمول اطفال و مظنونیني که به مرکز عدلي و قضایي پروان منتقل می گردند و یا از طرف دول خارجی به افغانستان تسلیم داده می شوند در مرحله ابتدائیه و استیناف توسط مؤظفین ریاست عمومی څارنوالی مبارزه با جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی و محاکم ذیصلاح مرکز عدلي و قضایي پروان صورت می گیرد.

(۲) هرگاه طفل مرتکب جرایم تروریستي یا جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی گردد، مطابق احکام قانون رسیدګی به تخلفات اطفال محکوم به

حکمونو مطابق، په حجز محکومېږي.

د مجازاتو د تخفيف او عفوې

خنډونه (موانع)

لسمه ماده:

د تروريستي جرمونو او کورني او بهرني امنیت پر خلاف د جرمونو محکومين د مجازاتو د تخفيف او عفوې له فرمانونو څخه، گټه نشي اخيستلای.

له جرم څخه د راپيداشوو عوايدو

په هکله اجراءات

يوولسمه ماده:

امنيتي مؤظفين، څارنوالی او محکمې مکلف دي، د کشفی، تحقیق او محاکمې د فعالیتونو په وخت کې، په دې ضمیمه کې د درج شوو جرمونو د مظنونينو او تورنو شتمنی چې د هغوی په حيازت کې وي یا په یوه ډول، نورو اشخاصو ته لېږدول شوي وي، تشخیص او له جرم څخه راپيداشوي عوايد تثبيت کړي، دهغوی دضبط، کنگل او مصادره په اړه، د پیسو وینځلو او له جرمونو څخه د راپيدا شوو عوايدو د

حجز می گردد.

موانع تخفيف و عفو

مجازات

ماده دهم:

محکومين جرایم تروريستي و جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی از فرامین عفو و تخفيف مجازات مستفيد شده نمی توانند.

اجراءات در مورد عوايد ناشی از

جرم

ماده یازدهم:

مؤظفين امنيتی، څارنوالی و محکمه مکلف اند، حین فعالیت های کشفی، تحقیق و محاکمه، دارایی های مظنونين و متهمين جرایم مندرج این ضمیمه را که در حيازت آنها بوده یا به نحوی به اشخاص دیگر منتقل گردیده، تشخیص و عوايد ناشی از جرم را تثبيت نموده، در مورد ضبط، انجماد و مصادره آن طبق قانون جلوگیری از پول شویی و عوايد

مخنيوي دقانون مطابق، اجراءات وکړي.

محدودیتونه

دوولسمه ماده:

د حبس د بدیل، د حکم د تنفيذ ځنډه (تعليق)، مؤقت خوشي کېدو، مشروط خوشي کېدو او د رخصتۍ ورکولو حکمونه، د تروريستي جرمونو او کورني او بهرني امنيت پر خلاف جرمونو د محکومينو په اړه، نه تطبیقېږي.

د انفاذ نېټه

ديارلسمه ماده:

دغه ضميمه د توشیح له نېټې څخه نافذه او په رسمي جریده کې دې، خپره شي.

ناشي از جرایم، اجراءات نمایند.

محدودیت ها

ماده دوازدهم:

احکام بدیل حبس، تعليق تنفيذ حکم، رهایی مؤقت، رهایی مشروط واعطای رخصتۍ در مورد محکومين جرایم تروريستي و جرایم علیه امنيت داخلی و خارجی تطبیق نمی گردد.

تاریخ انفاذ

ماده سیزدهم:

این ضميمه از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد.

اشتراک سالانه:

در مرکز و ولایات : (۹۰۰) افغانی
برای مامورین دولت: با ۲۵ فیصد تخفیف
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
برای کتاب فروشی ها با ۱۰ فیصد تخفیف از قیمت روی جلد
خارج از کشور: (۲۰۰) دالر امریکائی

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

Extraordinary Issue

- Annexed to No(1)the law on Commercial Procedure published on Official Gazette No(1,2,3,4)Year1343
- Law on Food Security
- Annexed to No(1)law of Criminal proceedings on Terroristic Crimes and Crimes against National and Foreign Security

**Date:6th SEPTEMBER .2016
ISSUE NO :(1222)**